

AIARALDEA hemen

JATETXETIK GAZTETXERA

Erreportajea

GURDIGILEA 1955-2025: JATETXETIK GAZTETXERA

Urte luzez herritarren topagune izan zen Gurdigilea jatetxea. Hamahiru urtez hutsik egon eta gero, Suberri Gazte Asanbladako kideek eraikina okupatu eta Gurdi Gaztetxea sortu dute bertan. Jatetxe ezaguneko ateak parez pare zabaldu dituzte berriro, beste proiektu askoren abiapuntu izateko konbikzioarekin.

Testua eta argazkiak **Almar Gutierrez Bidarte**

“Txinpartak su hartu du!”. Horrela iragarri zuten Suberri Gazte Asanbladako kideek Gurdi Gaztetxearen sorrera; Laudio-ko Larrazabal auzoko Gurdigilea jatetxea zenaren eraikina okupatu eta gune autogestionatu berri baten ateak zabaldu berrikan. Hori da Gurdi Gaztetxea, gar bizi-bizi bat.

Urtarrilaren 5az geroztik, “Laudion gazte antolakuntzarako izandako hutsuneei aurre egiteko helburua” du gaztetxe berriak. Eta horretan ari dira gaztetxeko asanbladaren inguruan antolatzen diren hamar-

naka lagunak. Hilabeteko ibilbidea egin du Gurdi Gaztetxeak orain arte soilik, baina aurrera egiteko “ilusioa eta gogoia” ez zaiela falta aitortu dute gazteek.

Lehenengo txinpartak

Sua piztu aurretik, ordea, txinpartak piztea beharrezkoa da. Eta horretan aritu da Suberri Gazte Asanblada azken urte t’erdian. 2024ko urtarrilean Orbe-ko antolatutako Jardunaldi Politikoen testuinguruan sortu zen gazte asanblada berriaren ernamuina. “Antolatzeko espazio baten beharrak elkartu gintuen hainbat gazte”, azaldu diote Aiaraldea Komunikabideari Suberriko kideek.

Kezka konpartitu horren buel-

tan hasi ziren gazteak batzen eta elkar ezagutzen. Jardun politikoak forma hartu ahala, asanblada izaera eman zioten taldeari Santa Marinaran egindako kanpaldian jarri zuten mugarririk hori.

Hilabete biziak izan dira honakoak Gazte Asanbladako kideentzat. Izan ere, espazio bat eskuratzearan iparra albo batera utzi gabe, bestelako ekintzekin bete dituzte herriko kaleak: herri azoka, kale kontzertuak, mural margoketak...

Lamuza Parkeko Kultura Etxearen birgaitzeak herriko elkarten espazio beharrak eta hauek asetzeko aukerak jarrituen mahaigainean. Suberriko kideek aktiboki parte hartu dute

Laudioko Udalak eta Kultura Kontseiluak sustatutako hausnarketa prozesu eta lan-saioetan. Kultur Etxeko obren testuinguruan hutarazizuen Udalak Laudioko Gaztetxea. Behin lanak bukatuta, kapera zaharberritua berriz erabiltzen hasiteko proposamena izan dute aztergai herriko gazte eragile desberdinek.

Bertan landutakoak, ordea, ez ditu gazteen espektatibak asetu: “Ikusi genuen espazio horrek ez zituela gure beharrak asetuko. Denborak ere ez zetozen bat gure aurreikuspenekin. Askok atzeratzen ari da Kultura Etxea martxan jartzeko prozesua”. Gauzak horrela, eta Kultura Kontseiluan parte hartzeari

uko egin gabe, “plan zaharrak” berreskuratzeari ekin zioten Suberriko kideek.

Gaztetxera

Inflexio puntua 2025eko urrian kokatu dute gazte asanbladako kideek. Orduan hasi ziren determinazio osoz Gurdigilea jatetxearen eraikina izandakoa gaztetxe gisa berreskuratzeko lanetan. “Okupazio bulegora jo genuen hainbatetan, ahalik eta berme gehien izateko”, azaldu dute gazteek.

Eraikinak 13 urte zeramatzan abandonaturik eta, urtarrilaren 5eko irekieraren aurretik, Egu-berriak baliatu zituzten auzolanetan espazioa atontzeko: “auzolanen ostean itxura oso des-

Erreportajea

berdina hartu zuen espazioak”. Gazteek Orbeko Etxeko kideek “hasieratik erakutsitako babe-
sa eta laguntzeko prestutasuna”
ere eskertu nahi izan dute.

Larrazabal auzoan ere zerbait mugiarazi zuen gazte taldearen presentziak. Lehendabiziko au-
zolana egin zuten unetik berta-
ratu ziren bizilagunak ingurura,
abandonatutako eraikinean ko-
zinatzen ari zenaren berri izate-
ko: “Espazioak badu auzoaren-
tzako balio sinboliko oso han-
dia. Itxierak hutsunea eragin
zuen auzoan, eta orain berriro
zabalik ikusteak poztasuna sor-
tu du. Ikaragarria da zenbat he-
rritar bertaratu diren guri la-
guntza eskaintzeko”.

Auzokideen zaintza jarri dute
proiektuaren erdigunean. Oku-
pazioaren berri emateko karte-
lak itsasi zituzten inguruko ata-
rietan, eta bizilagun guztiek za-
balik izan dute jatetxe zaharre-
ko atea. “Auzoarekin bizikidetza
nahi dugu sortu, eta orain arte
izan duten lasaitasuna zaindu”,
azpimarratu dute gazteek.

**“Auzoarekin
bizikidetza
nahi dugu
sortu, eta orain
arte izan duten
lasaitasuna
zaindu”**

Gastaka familiaren baserria
Larrazabal auzoan soilik ez,
herrian ere mugitu ditu barre-
nak Gurdi Gaztetxearen irekie-
rak. Gutxi dira Gurdigilea jate-
txea inoiz bisitatu ez duten lau-
dioarrak.

Enrique Gastakak eta Pakita
Barbarak eraiki zuten baserria
1955ean, familiarentzako bizi-
toki gisa. Unai Gastakak jatetxe
ezagunaren hastapen garaieta-
ko pasarteak aletu ditu. Gurdigi-
leazabaldu aurretik, Gastakaren
aiton-amonek, denda txiki bat
eta taberna bat ireki zituzten La-
rrazabal auzoan, 1960. hamar-
kada hasieran. Negozioa azkar
geratu zen txiki, eta 1970eko ha-
markada hasieran “merendero”
bat zabaldu zuten, baserriaren
aurrean zuten lursailean. Hura
ere txiki geratu zitzaien, eta las-
ter atondu zuten jatetxea baserri
barruan. Espazioa handituz joan
ziren, harik eta 1974an eraikin
gehigarri bat altxatu zuten arte.
Orduan hasi zen jatetxea gaur
egunera arte iritsi den sona lan-
tzen. Egunean ehun menu baino

**Enrique
Gastakak
eta Pakita
Barbarak
eraiki zuten
baserria
1955ean,
eta 1970eko
hamarkadan
ireki zuten
Gurdigilea
jaketxea**

gehiago ematera iritsi ziren ga-
rai hartan. Gurdigilea izena En-
rique Gastakaren omenez jarri
zioten. Izan ere, gurdiekin lan
egitea zen bere ogibidea.

Laudioko elkarte askoren ater-
pe izan zen Gurdigilea garai har-
tan. 1977 eta 1978. urteetan, esa-
terako, gau eskoletako euskara
ikasle eta irakasleak jatetxean
elkartzen ziren. Behin eskolak
amaituta, euskal kantak abesten
aritzen ziren ordu txikiak arte,
kitarra baten laguntzaz. Horre-
la oroitu du Jon Pagoagak, ga-
raiko gau eskoletako irakasleak:
“Behin baino gehiagotan jatetxe-
ko giltzak utzi zizkiguten, asko
luzatzen ginen eta”.

Andoni eta Birgiren jatetxea
Gastaka familiak 1984an alde
egin zuen Gurdigilea jatetxetik,
negozioa Andoni Herrera eta
Birgi Anguloren eskuetan utzi-
ta. Alokairuan ekin zioten nego-
zioari eta 1987an erosi zuten bai
jaketxearen eraikina baita etxe-
bizitza ere. “Eguneko menuak
eskaintzeari ekin zioten, eta

Erreportajea

gutxinaka gutxinaka joan ziren eskaintza handitzen”, azaldu dio Aiaraldea Komunikabideari Andrea Herrerak, Andoni eta Birgiren alabak.

Eraikinak Blackstone inbertsio-funtsak eta Santander bankuak elkarrekin sortutako **Aliseda higiezin agentziaren eskuetan amaitu zuen 2018an**

Gurdigilean igaro zuen haurtzaroa Herrerak, Solvik ahizpa nagusiarekin batera. “Nire haurtzaroaren parte izan da toki hau. Haur pila batekin elkartzen nintzen hemen jolasean. Ez nintzen inoiz herrira jaisten”, oroitu du Andrea Herrerak. Gurasoen negozioaren hazkundearen lekuko izan zen Herrera ere. Geroz eta jende gehiagori ematen zizkion otorduak Gurdigilen “Asteburuetarako sagardotegia atondu zuten. Terraza asko erabiltzen zen udan. Oilasko erretegi bat ere jarri zuten, baina gutxi iraun zuen horrek”. Harro mintzo da Herrera gurasoen kudeaketaz: “Oso ondo jaten zen, etxe-ko janaria zen”. Egunean ehunka menu eskaintzera iritsi ziren, eta astebururo jendez lepo egoten zen terraza.

Laudion erreferentziazko topagune bilakatu zen Gurdigile. 1990eko hamarkadan San Blas Azoka prestatzeko lehen bilerak jatetxean bertan egiten zirela azaldu du Jesus Corredor azokako antolatzaileak; “izan ere, azoka sustatu zuten pertsona gehienak auzokoak ziren”. Artzainen urteroko “Ardiaren Bazkaria” bertan egiten zen hasiera batean, eta Kilkerrak kuadrillak ere jatetxean egiten zituen bilerak jailetako Baserritarren Eguna antolatzeko.

Andonik eta Birgik 2005ean utzi zuten negozioa, Birgi gai-

Ezkerrean, Suberri Gazte Asanbladako kideak Gurdi Gaztetxeko espazio atondu berrietan. Eskuman, Gurdigilea jatetxeko eta Gastaka familiaren bolatokiko argazki zaharrak. Aiaralde

xotu zenean. “Ama gaixotu zenean ezinezkoa egin zitzaion aitari negoziarekin aurrera jarraitzea, eta saldu egin genuen”. Jose Cerrok hartu zuen orduan jatetxearen kudeaketa: “Familiaren laguna izan naiz betidanik. Jakin izan genuenean jatetxea saldu nahi zutela nire anaiarekin eta beste lagun batzuekin batera erosi genuen”.

Kudeatzaile berriek, ordea, 2008ko krisiarekin egin zuten topo. “Oso garai gogorrak izan zirela” oroitu du Cerrok. Aurrera egin ahal izateko negozioa saldu zuten berriro, baina erosle be-

“Gurdi Gaztetxea beste proiektu askoren hasiera izan daiteke”

riak jatetxea “oso gaizki” kudeatu zuen, Cerroren hitzetan: “Oraindik ere zorraz ditugu gurekin eta orduko beharginekin”.

Funts putreen esku

Eraikinak Blackstone inbertsio-funtsak eta Santander bankuak elkarrekin sortutako Aliseda higiezin agentziaren eskuetan amaitu zuen 2018an, beste milaka eta milaka jabetzen artean galduta.

Blackstone funtsa mundu mailan da ezaguna higiezin merkatuan izandako jarrera oldarkorragatik, eta eragile uga-

rik "funts-putre" izendatu dute horregatik.

“Urrats honen bitartez funts putre baten eskuetan zegoen eraikin abandonatu bat herriarentzako berreskuratu da”, aldarrikatu zuten Suberriko kideek okupazioaren berri emateko zabaldutako bideoan. Hain zuzen “herrian nagusitzen ari den espekulazio merkatua” salatzen ere baliatu zuten ekintza, “Laudio salgai ez dagoela” aldarrikatuz.

Jatetxetik Gaztetxera

Gurdi Gaztetxearen irekierak

Erreportajea

ea.eus eta Herrera-Angulo sendia

aukera eskaini dio Andrea Her-
rerari haurtzaroko bizitokiko
ateak berriz ere parez pare za-
balik ikusteko. Urte luzez hor-
matuta ikusi behar izan ditu
Gurdigilea jatetxeko leihoak eta
ateak, eta horrek familiari “min
eta tristura handia” eragiten zio-
la aitortu du. “Hunkitu egin nin-
zen albistea entzun nuenean.
Berriro ere hona bertaratzeko
aukera izatea izugarria da. Gure
gurasoak asko poztuko lirateke,
ziur”. Jose Cerrok ere “oso pozik”
hartu du Gaztetxe berriaren ire-
kiera, eta uste du “gazteek lehe-
nago ere okupatu behar zutela

espazioa”. Bide beretik mintza-
tu da Unai Gastaka: “oso polita
da familiaren etxea zabalik eta
bizirik ikustea”.
Suberri Gazte Asanbladako ki-
deei dagokie orain lekukoa har-
tu eta Gurdigilea jatetxea zena
bide berrietatik eramatea. Har-
rera positiboa izan dela ezin
ukatu. Gaztez lepo egon dira
Gaztetxean burututako lehe-
nengo ekintzak eta asko dira
asanbladatera batu direnak ere.
“Gaztetxeak arnagune bat izan
behar du, espazio seguru bat.
Garaiek indibidualismora gara-
mate, inoiz baino beharrezkoa-

goa dugu kolektiboan berriro ere
pentsatzea”.
Arnagune horretatik nahi
diote Suberriko kideek mun-
duari begiratu. Ez dira garai go-
xoak gazte antolakuntzarako,
gehiago dira ixten eta desaloja-
tzen ari diren gaztetxeak zabal-
tzen ari direnak baino. “Jaiotza
batheriotza askoren artean”, ho-
rrela definitu zuten Gurdiren ire-
kiera. Baina konbentzituta dau-
de “beste proiektu askoren ha-
zia izan daitekeela hau”. Garai
ilunetan ere badira hurbiltzen
zaien oro pizteko gaitasuna du-
ten su biziak.

Andrea Herrera
Gurdigilea jatetxeko bizilagun ohia

“Gaztetxearen
irekieraren albisteak
asko hunkitu ninduen.
Gure aita eta ama asko
poztuko lirateke, ziur”

Jose Cerro
Gurdigilea jatetxeko jabe ohia

“Oso pozik nago
Gurdigilean Gaztetxea
zabaldutako. Eta
uste dut lehenago ere
okupatu behar zutela
espazio hau gazteek”

Erreportajea

Makil kolpeka dira beste urte batez Amurrio eta Urduñako kintoak. Aurtengoan 2008an jaiotako gazteak izango dira, tradizio zaharra ardatz, “heldutasunari” ongi etorria emango diotenak. Datozen egunetan auzoz auzo eta baserriz baserri ibiliko dira kantu-eskean.

Gazte belaunaldi berria, Aiaraldeko kintoen tradizio zaharrari eusten

ONINTZE GARCIA ETA **JON APODAKA** 2008KO URDUÑAKO KINTOAK DIRA. URTARRILAREN 31N IKURRINA ESKEGIKO DUTE FORU PLAZAKO PILOIAN ETA KANTU-ESKEAN ABIATUKO DIRA ETXEZ ETXE.

Testua
eta argazkia
Aimar Gutierrez Bidarte

Zertan datza Kintoen tradizioa?

Onintze Garcia: Tradizio zaharra da. Aspaldi, hama-zortzi urte betetzerakoan elkartzen ziren, soldadutzara joan aurretik bazkaria egiten zuten. Horretarako herritik kantuan aritzen ziren dirua bilduz. Hortik dator ohitura.

Aurretik ere ikusiko zenituzten kintoak kantuan. Nola oroitzen duzue ohitura?

Jon Apodaka: Txikitan betidanik ikusi ditugu kintoak abesten.

O.G.: Etxeko atarira gerturatzen oroitzen ditut nik kintoak. Familia guztia ateratzen ginen kalera eurak kantuan entzutera eta dirua ematera.

Gogoa zenuten kinto izateko?

O.G.: Bai, ni oso gogotsu nago. Kinto izateko falta zitzaidan urteak zenbatzen nituen.

J.A.: Nik ere ilusio handiarekin hartzen dut eguna.

Zer suposatzen du Kinto izateak?

O.G.: Esperientzia izugarria da. Adin bereko gazte guztiak elkartzen gara, eta gure arteko harremanak sendotzen ditugu. Mundu guztiari gomendatzen diodan esperientzia da.

J.A.: Egun polita da lagunaren artean igarotzeko.

Nola antolatu zarete kantuak entseatzeko?

J.A.: Ostiralero elkartzen gara Urduñako parrokiako arkupetan entseatzeko. Azaroan hasi genituen entseguak. Hiriko txistulariak ere gurekin izan dira, abestiak erakusteko.

Zenbat kinto zarete aurtengatik?

O.G.: Guztira 30 gazte gara.

Larunbatean aterako zarete kantuan. Nola antolatu duzue eguna?

O.G.: Abesten hasi aurretik guztiok batera gosaltzeko hitzordua jarri dugu hiriko taberna batean. Foru Plazan abestuko dugu 8:00etan, Piloian ikurrina jartzearekin batera. Horren ostean taldetan banatu eta Urduña inguruko herrietatik arituko gara kantu-eskean.

Tradizioa ez duzue larunbatera mugatuko.

J.A.: Festa egun bat antolatu dugu martxoaren 21ean.

O.G.: Ekintza ugari prestatu ditugu. Hiriko kaleetatik ibiliko gara kantuan eta Gazte Asanbaldako kideek bazkaria prestatuko digute. Gauean kontzertuak egingo ditugu XSakara, Gaitegun erromeria eta DJ Delgarrorekin.

Erreportajea

“Tradizio oso berezia da guretzat, eta oso gogotsu hartzen dugu”

SANTA AGEDA BEZPERAN, BESTE 131 KIDEREKIN BATERA, KANTUAN ATERAKO DIRA **IZARO BALZA** ETA **IRENE GUTIERREZ** 2008KO AMURRIOKO KINTOAK.

Testua eta argazkiak
Aimar Gutierrez Bidarte

Kinto izatea egokitu zaizue aurten. Zertan datza tradizioa eta nondik dator?

Irene Gutierrez: Soldadutzara zihoazen mutil gazteen belaunaldiari deitzen zitzaion kinto lehen, hortik dator izena. Gaur egun hamazortzi urte betetzen ditugun guztiak gara kintoak, baita neskak ere. Tradizio oso berezia da guretzat, eta oso gogotsu hartzen dugu.

Zuek baino nagusiagoak diren belaunaldietako kideak ikusiko zenituzten aurreko urteetan tradizioari eusten.

Izaro Balza: Askok dira gure inguruan kinto izatek igaro direnak. Gertutik bizi izan dugu tradizioa, baina orain arte beti kanpotik. Duela lau urte kintoak Zaroa abesten etorri ziren unea dut nik gogoan. Esperientzia hori bizitzeko gogoak piztu zitzaizkidan orduan. Oso berezia da kintoak kantuan ikustean sortzen den giroa. Gur diagokigu aurten protagonistak izatea.

I.G.: Ni duela hiru urte etorri nintzen Amurriora bizitzera. Baina iaz nire lehengusina izan zen kintoa. Berezia da orain tradizioari jarraitzea.

Zuek zarete orain aurtengo kintoak. Zer garrantzia du zuentzat kinto izateak?

I.G.: Aurten hamazortzi urte beteko ditugu, adinez nagusiak izango gara aurrerantzean. Etapa berri horri ongi etorria ematen dion tradizioa da kintoena. Oraindik ez dugu asimilatuta kintoak garela.

I.B.: Gauzak asko aldatuko dira gure bizitzetan, betebeharrak berriak izango ditugu aurrerantzean.

Zenbat kinto zarete aurten?

I.B.: Guztira 133 kinto gara aurten, esango nuke nahiko parekatuta neska eta mutilen artean. Talde handia gara.

Zenbat entsegu egin dituzue kantuan atera aurretik? Nork gidatu ditu entsegu horiek?

I.G.: Entsegu asko egin ditugu, azken hilabeteetan astero elkartu gara. Markos Saratxagak gidatu ditu entsegu horiek guztiak. Askok lagun du gaitu Markosek; ez soilik kantuekin, kinto izatearen ignuruko zalantza asko argitu dizkigu. Esperientzia handia du.

Noiz aterako zarete kantuan?

I.B.: Otsailaren 4ean aterako gara Amurrioko inguruko herrietatik kantuan, eta iluntzean San Anton plazan amaituko dugu. Otsailaren 6an ere herritik ibiliko gara. Bigarren egun horretan ikastetxeak eta komertzioak bisitatuko ditugu, eta gauean festa antolatu dugu. Buruhaustea izan da guztion artean Amurrioko auzo eta herriak banatzea, baina azkenean lortu dugu adostasuna. Kinto asko gara eta guztion iritzia hartu behar izan ditugu kontuan.

I.G.: Lan handia izan da dena antolatzea: abesteko tokiak, kontzertuak, pegatinak, Tolosara joateko autobusak...

Otsailaren 6an festa antolatuko duzuela aipatu duzue. Zer prestatu duzue zehazki?

I.G.: Herritik kantuan aritu ostean elektrotxaranga batek alaituko ditu kaleak, 20:00etatik aurrera. Horren ostean Gaitegun erromeria eta Dj Masa arituko dira plazan, eta guk gauerdian abestuko dugu azkenekoz.

I.B.: Eskerrak eman nahi dizkiogu herriari, eskainitako laguntza guztiagatik.

Unibertsitate Orientaziorako Azokak

EHUazoka 2026

DONOSTIA
Urtarrilak 31

VITORIA-GASTEIZ
Otsailak 7

BILBO
Otsailak 14

Herriz herri

Amurrio

Amurrioko Udal eraikin bateko irisgarritasun falta salatu du Eginaren Eginez elkarteak

Ezin izan ziren eraikin publikora sartu. **Aiaraldea.eus**

Testua
Aimar Gutierrez Bidarte

Zaraobe Institutuko Gizarteratze Zikloko ikasleekin saioa egi-tekoak ziren urtarrilaren 15ean Eginaren Eginez elkarteak kideak. Desgaitasun Fisikoa duten Arabako pertsonen elkarteak da Eginaren Eginez, eta aniztasun funtzionala duten herritarren eskubideak defendatzea dute jardun nagusi.

Arabako partaidetza soziala eta boluntariorazarako Batekin agentziak antolatu zuen atzoko sentsibilizazio saioa, Zaraobe Institutuko gizarteratze zikloko ikasleei zuzendua. Eginaren Eginez elkarteaz gain, Arabako beste hainbat boluntario elkar-tek ere parte hartu zuten egitasmoan, tartean eskualdeko ordezkari-za duten Apdema edo Ezina Ekinaz Egina erakundeak.

Azpiegiturak ezin erabili

Bezperan jakin zuten Eginaren Eginez elkarteak kideek erabili behar zuten espazioa ez zela irisgarria. Batekin elkarrekin antolatutako sentsibilizazio saiorako gela bat eskatu zutela azaldu dio Aiaraaldea Komunikabideari Noelia Da Costa Reviriegok, Eginaren Eginez elkarteak kideak; azpiegitura ezin izan zuten erabili, ordea, Zabaleko Eskolaren eraikin zaharra irisgarria ez delako.

"Ulergaitza da pertsona ororentzako erabilgarriak ez diren erakin publikoak egotea", salatu

zuen Da Costak ikastetxe atarian bertan. Eginaren Eginez elkartetik ere "paradoxikotzat" jo zuten gizarteratze zikloko ikasleei eskaintako formakuntza bat irisgarritasun faltagatik baldintzatu-tuta egon izana.

Sentsibilizazio saioa Zabaleko ikastetxeko frontoira lekualdatu behar izan zuten azkenean, baina alternatiba hori "partxe" bat baino ez zela salatu zuen Da Costak: "Aniztasun funtzionala duten pertsonok ez dugu beste ate batetik sartu nahi, gainerako pertsonak dituzten aukera berdinak nahi ditugu".

Da Costak ez zuen arreta baka-rrik Zabaleko ikastetxeko erakin zaharreko hesi arkitektonikoetan jarri. Halaber, ikastetxera iriste-ko dauden arrapalen egokitasuna ere jarri zuen zalantzan atzo egindako adierazpenetan: "beharrerekoa baino inklinazio handiagoa du arrapalak, eta zaildu egi-ten du honen erabilera".

Amurrioko udal eraikina da Zabaleko ikastetxeko eraikin zaharra, eta urteak dira erabilerarik ez duela. Matrikulazio kopuruak behera egin zuenean utzi zitzaion erabiltzeari, eta, ondorioz ez ditu eraikin nagusiak dituen irisgarritasun baldintzak, non igogailua eta komun irisgarriak dituzten. Gaur gaurkoz, haur eskola dago kokatuta aipatutako eraikin zaharreko beheko solairuan eta gainerako espazioek erabilerara oso puntuala daukate, San Jose auzoko elkar-teei bideratua nagusiki.

Lan gatazkaren konponbidea exijitu dute Maderas de Llodio-ko langileek Refor Enpresaldean

Agerraldia egin dute grebalariek Aiaraaldeko Garapen Industrialaren aldeko Mahaia- ren bileraren atarian. **Aiaraldea.eus**

Testua
Aimar Gutierrez Bidarte

Azaroaren 26an osatutako Aiaraaldeko Garapen Industrialaren aldeko Mahaia- ren bigarren bilera egin zuten iragan urtarrilaren 26an, Amurrioko Refor Enpresaldean. Duela bi hilabete egin bezala, bilkuraren atarian mobilizazioa eta agerraldia egin zituzten Maderas de Llodio-ko langileek, dagoeneko 129 egunez luzatu den lan gatazka- ren konponbidea eskatzeko.

Garnica konpainiak negozi-azio prozesua "aldebakarrez" hautsi izana salatu zuten Lau- dioko grebalariek, dagoeneko

129 egunez luzatu den lan ga- tazka "are gehiago larriagotuz". "Langileon ustez, erabaki hau, enpresaren erabateko arduraga- bekeria da. Baina, era berean, salatu nahi dugu erakunde- en inplikazio falta ere, Aiaraalde- ren etorkizunaz hitz egiten bai- tute, baina ez diete heltzen lan- gileen benetako eta oraingo ara- zoei", aldarrikatu zuten agerral- dian irakurritako adierazpe- nean. Bide horretan "enpresari arduraz jokatzeko" eskatu diote, eta "negoziazioari berriro ekin diezaiola".

Halaber, erakunde publikoei ere luzatu zieten egoera bidera- tzeko deia. Aiaraaldeko Garapen

Industrialaren aldeko Mahaia- ren bilera probestuz, gutun bana entregatu zieten Indus- tria eta Enplegu Sailei eta Ara- bako Foru Aldundiari. Maderas de Llodio fabrikaren etorkizuna bermatzeko beharrezko baliabi- de guztiak jartzea eskatu zieten.

Eskualdeari deia

Aiaraaldeko herritarrei ere lu- zatu zieten greba mugagabea- ri eta langile borrokari babesa ematen jarraitzeko, "eskualde- ko enpleguaren eta etorkizuna- ren alde". Ostegun honetan (ur- tarrilak 29) eskualdeko manifes- tazioa deitu dute, 18:00etan Lau- dioko Herriko Plazatik abiatuta.

Harrimena lantzeko ariketak

Otsailak 8, 19:00etan

F

Sarrerak
www.faktoria.eus-en
Bazkideek 13€
Ez-bazkideek 15€

Errotari kalea, 4-8 pabilioia,
 Laudio (Araba)
 688 647 942
 faktoria@aiaraaldea.eus

Aiaraldea

Baso abeltzaintza bultzatuko dute Urduñan eta Orozkon

Behiak Gorobelen, artxibo irudi batean. Aiaraldea.eus

Testua
Aitor Aspuru Saez

Gorbeialdea Landa Garapena erakundeak eta Bizkaiko Foru Aldundiak baso abeltzaintza sustatu nahi dute sei udalerritan: Diman, Areatzan, Orozkon, Zeberion, Zeanurin eta Urduñan. Zehazki, Aiaraldeko hirian garatutako eredia hartuko dute erreferentetzat eta mendi publikoetara zabalduko dute.

Egitasmoaren helburua da baso-eremuetan abeltzaintza tradizionala lehengoratzeari, mendi publikoen egoera hobetzea eta klima-aldaketaren aurkako borroka indartzea.

Abeltzaintza eredu horrek zuhaitzak, sastrakak, larreak eta abereen presentzia kontrolatua uztartzen ditu. Eredu estentsiboa da eta bioaniztasuna kontserbatzen, sute-arriskua

murritzten, larreak birsortzen eta lurzoruek karbonoa finkatzeko duten gaitasuna handitzen laguntzen du.

Horregatik, abeltzaintza modalitate hau klima-aldaketa arintzeko tresna garrantzitsutzat jotzen dute.

Gainera, abeltzaintza tradizionalari estu lotutako ondare kulturala mantentzea ahalbidetzen du.

Udalerrri bakoitzean, lanen diseinua eta programazioa abiaduraz ezberdinean doa. Izan ere, aipatu bezala, Urduñan duela urteak abiatu zuten praktika hau. Esku-hartzearen barruan sartzen dira landa-lanak, materialen hornidura, obraren koordinazioa eta zuzendaritza, abeltzaintzako elkarrekin koordinazioa eta Neikerrek esku-hartzeen aurretik eta ondoren egindako ebaluazioa.

Artziniega

“Traktorada” egin dute Artziniegan “landa eremua ez dago salgai” lemapean

Artziniegan jarri zuten hitzordua Aiaraldea eta inguruetakoko nekazari eta abeltzainek. Aiaraldea.eus

Testua
Izar Mendiguren Cosgaya

Lehen sektoreko hainbat langilek mobilizazioa egin zuten urtarrilaren 16an Artziniegan. Hain zuzen, 20-25 bat traktore eta gidari elkartu ziren, landa eremua ez dagoela salgai aldarrikatzeko. 16:00etan izan da hitzordua, eta traktoredun emakume zein gizonek eskakizun komunak mahaigaineratu dituzte.

"Beste toki batzuetan egiten ari diren mobilizazioak babesu nahi ditugu, Gasteiz urrutitatu geratzen baizaigu", adierazi zion Ander Bergara Gotxik.

Aiaraldea Komunikabideari. Artziniega hautatu zuten elkartzeko gune, eta igerilekue-tatik abiatu ziren Aiaraldeko zein Gorobel mendilerroaren bestaldeko (Burgos, Espainia) nekazariak, errepideetara salaketa eramateko. "Quincoceseko zein periferietako lagunak elkartu gara, 25-30 pertsona inguru", erantsi zuen Bergara Gotxik.

Honakoa ez da lehen sektorea herriguneetara eramaten duten lehen aldia: "Duela 3 urte antzerako traktorada egin genuen, Artziniega blokeatu genuen. Oraingoan Artziniegatik Soduperako joan-etorria egin-

go dugu, Mercosurren kontuarekin sektorea hiltzera baitoa". Modu horretan kritikatu dituzte Mercosur eta Europar Batasunaren arteko akordioaren ondorio kaltegarriak. Izan ere, salatu dutenez, 2028. urtean ezarri nahi dituzten politikek %20 murriztuko dute PAC deiturikoa, Abeltzainen Politika Komuna, alegia.

Aurrera begira, urtarrilaren 29an beste ekimen bat gauzatzeari dute buruan, "Aiaraldean eta toki guztietan egingo dena". Bergara Gotxik zehaztu duenez, bailaran ere izango du eragina: "espero dugu eskualdean ere antolatzea".

ARABAKO
BERTSOLARI
TXAPELKETA 2025

LEHENENGO FASEA
2. SAIOA

OTSAILAK 15, Igandea,
17:30ean AUDIO, Kasinoan

Aitor
Ugarte
Eriz

Andere
Arriolabengoa
Bengoa

Ekaitz
Samaniego
Curiel

Hegoi
Amabizka
Gamiz

Manu
Bendala
Garcia-Donas

Peru
Abarrategi
Sarriandía

Gai-emailea: Irati Martinez Izaga

www.bertsozale.eus - www.bertsosarrerak.eus

Herriz herri

Urduña

Kristoren Eskola Santuak egitarau zabal batekin ospatuko du 350. urteurrena

Aste Santuan hartuko dute protagonismoa ospakizunek. Aiaraldea.eus

Testua
Aitor Aspuru Saez

1676an sortu zen Urduñako Kristoren Eskola Santuak 350 urte beteko ditu aurten. Urtarrilean hasi eta abendura arte luzatuko den egitarau zabala prestatu dute hiru mende t'erdiko ibilbidea ospatzeko. "Mendeetan zehar elkarte honek ekarpen handia egin dio gure herriari", aldarrikatu du Iker Santocildesek. Alkatearen hitzetan, urteurrena "Kristoren Eskola Santuak hiriaren bizitzan jokatu duen eta oraindik ere jokatzen duen paperari buruz hausnartzeko hitzordua" da. "Erligio eremutik harago doan ekarpena egin dio hiriari. Auzotarren arteko elkargunea izan da, konpromiso eta balioren transmisioan giltzarria. Hiriaren izaeraren parte diren tradizioak mantentzen lagundu du", gaineratu du alkateak, erakundeak Aste Santuko ospakizunetan duen berebiziko paperean azpimarra eginez. Hain zuzen ere, iraganera baino, etorkizunera begira ospatu nahi du Urduñako Kristoren Eskola Santuak 350. urteurrena. "Ospakizun irekia" izango dela azaldu du Luis Torres Kristoren Eskola Santuko kideak.

Ospakizun urtea

Abenduaren 8ra arte luzatuko den programazioa. Hitzaldiak, erakusketak, musika emanaldiak, argazkilaritza eta pintura lehiaketak... orotariko ekintzak prestatu dituzte.

Urteurrenaren ekitaldi nagusia maiatzaren 17an egingo dute; hau ere Santa Maria Parrokian.

Kristoren Eskola Santuaren ondarea gertutik ikusteko aukera ere eskainiko du urteurrenak. Otsailaren 14tik azaroaren 1era bitarte erakusketak atonduko dute hiriko parrokian, eta Aste Santuko pieza ezagunak ez ezik, erakundearen dokumentu zaharrak edota bestelako objektuak ere ikusteko aukera egongo da bertan.

Gainera, azken hamarkadetan galdutako zenbait ohitura berreskuratzeko dituzte, tartean Dolumin Barikuko prozesioa.

Ikusgarriena, ordea, Ostiral Santuko arratsaldeko liturgia-ofizioetan izango da, (apirilak 3) Iltze Kentzearen Ekitaldia egingo baitute bertan. Duela 80 urte baino gehiago ez zela ekitaldi hori egiten, eta erakundeko kide zaharrenen laguntzari esker berreskuratu dute tradizioa.

Palestinarekiko elkartasuna plazara atera dute Urduñan

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Pozik daude Urduña-Palestina taldeko kideak antolatu duten lehen ekimen publikoarekin. Palestinaren aldeko eguna egin zuten urtarrilaren 18an, eta dozenaka herritar batu ziren goizean egin ziren jardueretan.

Hitzaldia eskaini zuten lehenbizi Alondegian, Fouad Baker palestinar ekintzailearen eta Eneko Garrikabeitia Mundubat fun-

Urduña-Palestina talde eratu berriaren lehenengo ekimena izan zen urtarrilaren 18koa

dazioko kidearen eskutik. Ondoren, eguerdian, elkartasun argazkia egin zuten Foru plazan, Erauntsi Dantza Taldeko kideen dantzez eta Izaskun del Cerroren piano doinuez lagunduta. Al Fajr Urduñako elkarte musulmanak ere parte hartu zuen ekimenean, mokadua prestatu eta eskainita bertaratutako guztientzat. Haurrek, aldiz, paperezko ontziak egin zituzten, eta "Urduña-Gaza" elkartasun ontzidia irudikatu zuten gero plazako piloian.

● Otsailak 5
Giza papiloma birusa eta elikadura
Lotsa eta beldurrik gabe birusaren eraginaz hitz egiteko tailerra. Ikas dezagun nola indartu gure immunitate sistema.

● Otsailak 19
Hilerokoaren zikloa eta elikadura
Hormona osasun ona sustatzeko gakoak identifikatzen ikasiko dugu.

● Martxoak 5
Menopausia eta elikadura
Etaparen honen alderdi aipagarrienak landuko ditugu, elikaduraren bidez kontuan hartu dezakeguna ikasteko.

Zikloa teorikopraktikoa izango da, saio bakoitzean 2 errezeta ikasi eta egingo ditugu!

Irakaslea: Andrea Velasco, nutrizionista eta sukaldaria. Saioak ez mistoak izango dira. Plaza kopurua: 12. Doakoa.

Elikadura eta osasuna ikuspegi feministatik

18:00-20:30 Aiaraldea Ekintzen Faktorian
Errotari kalea, 4-8 pabilioia 01400 LAUDIO (Araba)

Izen-ematea hemen!

Herriz herri

Okondo

San Sebastian
baseliza adin
guztietako
okondoarren topaleku
bilakatu da

Otaola auzoko ermita bilakatu zen jaiaren erdigunea. Txema Sallen

Testua
Maidier Ramirez Martin

Giro hobe ezina sortu zuten urtarrilaren 24an Okondoko bizilagunek Otaola auzoko ermi-

taren inguruan. Musikaz eta janaz alaituta, San Sebastian jaia ospatu zuten herritar gazte zein nagusi ugarik. Zuhaitzaren jai-tsieraren ostean herrigunean jarraitu zuen jai giroak.

Orozk

Gehiengo handi
batek babestu du
Orozkoko pilotalekuko
egurrezko itxituraren
proposamena

Testua
Aimar Gutierrez Bidarte

Orozkoko frontoiko itxitura berriak badu proiektu irabazlea. Herritarrek bi egitasmoren artean aukeratzeko tarte izan zuten abenduan: egurrezko itxitura edo metalezkoa. Abenduaren 19an itxi zen bozketa fasea eta Udalak hautaketa prozesuaren emaitzak argitaratu berri ditu. Guztira 464 orozkoarrek eman dute iritzia, eta egurrezko itxituraren alde egin du gehiengo oso handi batek. Orozkoko Udalak prozesuaren "parte-hartze maila altua" jarri nahi izan du balioan, eta herritarrek

"inguruko gai publikoekiko duten interesaren erakusle" dela nabarmendu du. Gauzak horrela, eta botoen % 93,5 eskuratu-ta, egurrezko itxitura izango du aurrerantzean Orozkoko pilotalekuak. Proposamen irabazleak jasotako babes zabala "iraunkortasun-irizpideak, tokiko paisaiarekiko koherentzia eta eraikuntza-tradizioa" biltzen dituzten irtenbideen aldeko herritarren apustu argia dela adierazi du tokiko gobernua.

Hobekuntza berri honekin, espazioaren aprobetxamendua are gehiago ustiatu nahi du Udalak, bai kirol praktikarako zein aisialdirako.

Arakaldo

Arakaldo Enerkom
izango da herriko energia
komunitatearen izena
eta frontoian plaka
fotovoltaikoak instalatu
nahi dituzte

Arakaldoko frontoian instalatu nahi dituzte plaka fotovoltaikoak. Aiaraldea.eus

Testua
Aitor Aspuru Saez

Arakaldon urrats sendoak egiten ari dira herriko energia komunitatea osatzeko. Egindako azken bileran erabaki garrantzitsuak hartu zituzten horretarako.

Lehenik eta behin, proiektua elkarte izango da eta zazpi etxebizitzak ez ezik, Udalak ere parte hartuko du horretan. Horrez gain, Arakaldo Enerkom izango da bere izena.

Barrizaren presa aholkulariak bi-

Egitasmoak elkartearen forma legala hartuko du eta **zazpi etxebizitzak eta Udalak parte hartuko dute**

deratzen du prozesua eta konpainiak azaldu dio Aiaraldea Komunikabideari lanean ari direla estatutuak osatzeko eta legeztatzeko.

Azpiegitura fotovoltaikoa

Behin prozedura legal hori bete-ta, energia komunitatearen bultzatzaileen asmoa da aurrekontuak eskatzea udal frontoiko teilatuan 92 plaka fotovoltaiko instalatzeko. Izan ere, azken helburua izango litzateke sortuko diren 50 kW horiekin elkartearen bazkideak elektrizitatez hornitzea.

**GURE BASERRIAK,
GURE BEHIAK,
GURE ESNEA ETA
GURE DENDAK!**

Agrolaudio • Aiaraldea Ekintzen Faktoria • Alcampo • Ana Mari urdaitegia • Artziniegako gasolindegia • Bueno Bonito y Barato • Burutxaga • Ederki urdaitegia • Gozotxu • La Norteñita • Maritierra • Onena denda • Panificadora Ugarte • Selene frutadenda • Super Dary • Super Okondo • Ultramarinos Sallen • Unide Artziniega •

bizkaiaesnea.com • 94 610 70 51 • KARRANTZA

Elkarritzeta

“GUARDIANEN ITXIERAK UTZI ZIGUN ALDE POSITIBO BAKARRA IZAN ZEN HERRIAREN BABESA”

AITOR PERAL LAUDIOARRAK BETE-BETEAN BIZI IZAN ZUEN GUARDIAN KONPAINIAKO LANTEGIAREN ITXIERA, LANGILE ORDEZKARIA BAITZEN ENPRESA BATZORDEAN. GARAI OSO LATZAK EGOKITU ZITZAIZKION ETA URTEBETE IGAROTA, HILABETE HORIEK BALORATU DITU.

Testua **Aitor Aspuru Saez**

Duela urtebete adierazi zuen Guardianek Laudioko lantegia itxiko zuela. Zu langileen ordezkarietako bat zinen, nola harriatu zintuen albisteak?

Hitzarmen kolektiboa negoziatzen ari ginen enpresarekin. Urtarrilaren 9an hasi ginen batzarrak egiten eta bat-batean, urtarrilaren 21ean albiste hori eman ziguten. Jakina, kolpe handia izan zen.

Greba deitu zenuten eta berehala bertan behera utzi zenuten, azalduko diguzu zergatik?

Arrazoi anitzak egon ziren, baina nagusia izan zen saiatu ginela greba egiten labearen hozketa eta suntsiketa ekiditeko. Ez dakigu oraindik nola, baina enpresa ideia horren jakitun izan zen. Legalki bost egun behar dira greba deialdia legeztatzeko eta tarte hori baliatu zuten labearen hozketa aurreratzeko eta grebaren helburua ezerezean uzteko. Gure ustez, geneukan tresna nagusia zen eta hori gabe eskuak lotuta geratu ginen.

Asko hitz egin zenuten erakunde publikoen esku hartzeari buruz egun horietan.

Bai, labea hoztu zenean egon ziren erakunde publikoetako ordezkariak: Osalanekoak, Eusko Jaur-laritzakoak... Baina dena izan zen antzerki hutsa. Ez zuten ezer egin, lekuko izan ziren eta ez zuten trabarik jarri. Are gehiago, egon ziren argazkiak egiten eta pintxoak jaten. Eurentzat egun zoragarria izan zen, guretzat ez bezala.

Zein da Guardian eta Glavista zatitzeko arrazoa, zuen ustez?

Sakabanatzea eta irabaztea. 2012an ikusi zuten indar handia zutela beharginek, ikusi zuten indar eta batasun sindikal handia zegoela eta horrela zaila izango zela. Hobe zen beharginak banatzea eta etorkizunean egin dutena egikaritzea. Aspaldi landutako estrategia itzela izan zen.

Gogoratuko diguzu nola amaitu zen Guardianeko lan gatazka?

Negoziatzen ari ginen. Dakizue-nez, sindikatuak ez dute sinatzen kaleratze akordiorik, eta ez geunden horretan. Saiatzen ari ginen gutzientzako ahalik eta baldintza onenak lortzen eta, jakina, luzatzen ari zen. Hilabeteko epea zegoen eta agortu genuen.

Orduan beharginen talde batek eskatu zuen bozkatzeko. Egin genuen eta bozketa horretan zeuden superintendenteak, Guardianeko nagusiak, maila erdiko arduradunak...

Azkenean, gutxigatik izan bazen ere, langile gehienek nahi zuten akordioa sinatzea eta eskuak lotuta geratu ginen sindikatuok.

Akordio hori sinatu izanak ezer ez zuten ibilbide judiziala.

Berez, ez genuen ezer sinatu, baina langileek jaso zutenaren truke, guk ez genuen epaitegira jo. Sindikatuon helburua zen salaketa egitea. Ikusita nola ari zen jokatzeko enpresa, argi zegoen dena zela aitzakia. Hemen gertatutakoa iruzur izugarria izan zen eta egin dute nahi izan dutena.

Nire ustez, bide judizialaren bitartez egoera hobean bukatu ahal zen.

Ez zeuden benetako arrazoiak itxeko. Txosten teknikoek adierazten zuten labea arazorik gabe konpondu ahal zela. Labearen berre-erakuntzaren atarian geunden, hoge urtero egiten da, baina ez zuten egin nahi. Aitzakia hori eta merkatuena baliatu zuten.

Zer gertatu da hemengo ekoizpenarekin?

Tuterako enpresa geratu da bakarrik Euskal Herrian eta European beste batzuk dituzte. Hemengo materiala eta ekoizpena Polonia, Tuterara eta beste lekuetara bidaltzen ari dira.

Hasieran esan zuten itxiera erabatekoa izango zela, gero partziala, eta azkenean, oraindik Laudion badaude zenbait nagusi eta bizpahiru behargin. Antza, apirilean amaituko zaie kontratua eta itxiko dute.

Babes gutxi izan zenuten kanpoan, baina herria zuen alde zegoen?

Hori izan zen alde positibo bakarra. Izugarria izan zen eta nik ez dut inoiz ahaztuko urtarrilaren 31ko manifestazio horretan egondako jende mordo. Esan zuten 3.000 lagun egon ginela eta alde batetik oxigeno puztukia izan zen guretzat.

Erakunde publikoek esan zuten proiektu bideragarria eskuratze-ko lanean ari zirela, baina momentuz ez da ezer gauzatu, zein sentsazioarekin amaitu zenuen zuk?

Ez da sentsazioa. Argi geneukan hasieratik ez zegoela ezer. Ramiro Gonzalez Ahaldun Nagusiak esaten zuenean bazegoela jendea prest dirua inbertitzeko eta hilabete gutxitan lantegia berriro irekitzeko, bistakoa zen ez zela egia. Kea baino ez zen.

Gaur egun ere esaten dute Talgo etorriko dela, baina ez dago ezer. lehen bezala. Urtebete igaro da eta ez dago ezer, kea besterik ez. Ez dute lagundu, ez dute herriaren edo langileen alde ezer egin.

Erreportajea

Otsailaren 5ean, 19an eta martxoaren 5ean izango dira saioak, Andrea Velasco nutrizionistaren eskutik. Giza papilomaren birusaren infekzioa, hilerokoaren zikloa eta menopausia landuko dira, hurrenez hurren.

Osasuna eta elikadura ikuspegi feministatik lantzeko hiru tailer teoriko-praktiko eskainiko ditu Faktoriak datozen hilabeteetan

Testua **Maider Ramirez Martin**

Osasun arlo guztiak gizon zuriaren ikuspegitik landu ditu zientziak historikoki, eta emakumea, eremu horretan ere, bigarren maila batean geratu da. Hala uste du Andrea Velasco nutrizio adituak, eta gehitu du horrek gaiari buruzko ezjakintasuna eta estigma sorrarazi dituela gizartean.

Testuinguru horretan alea jartzera dator “Osasuna eta elikadura, ikuspegi feministatik” zikloa, Bor-bor Aiaraldeko Feminismo Elkartek eta Elikadura Faktoriak elkarlanean antolatua.

3 saio, 3 gai ezberdin

Zikloak hiru saio izango ditu eta horietako bakoitzean gai nagusi bat jarriko da mahaigainean: giza papilomaren birusa, hilerokoaren zikloa eta menopausia. Guztiak ere emakumeen bizitzetan eta gorputzetan eragin zuzena duten arren, oraindik ere tabu, estigma eta beldurrez inguratuta dauden gaiak dira, Velascoren arabera.

Gaiok ikuspegi feministatik lantzearen garrantzia ere nabarmendu dute antolatzaileek. Izan ere, azaldu dutenez, osasuna ez dute modu berean bizi gizonek, emakumeek edo genero disidenteek. Emakumeek, oro har, zaintza-lan gehiago hartzen dituzte beregain, lan baldintza prekarioagoak izaten dituzte eta kalitatezko denbora libre gutxiago dute norberaren zaintzarako. Horrek guztiak eragin zuzena du elikaduran, atsedenean, kirol jardueran eta harreman sozialetan, eta, ondorioz, osasunean.

GPBren infekzioaren kasuan, birusa promiskuitatearekin lotzeak lotsa eta erru sentimenduak eragin ohi ditu. Tailerrean, birusaren funtzionamendua, Osakidetzaen baheketa-probak eta immunitate-sistema indartzeko gakoak

Andrea Velasco sukaldariak gidatuko ditu saioak. Aiaraldea.eus

landuko dira, besteak beste, elikaduraren bidez.

Hilerokoaren zikloa bizi-seinale gisa ulertzea izango da bigarren saioaren ardatza. Zikloan gertatzen diren aldaketek gorputzak bidaltzen dituen mezuak dira, dena ondo ez dabilen seinale. Elikadurak, hala nola energia nahikoa izateak edo nutriente jakinek funtsezko zeregina dute beharrezkoa den oreka mantentzeko.

Azkenenik, martxoaren 5ean, menopausiak gorputzetan duen eraginaz arituko dira parte hartzaileak. Tailerrean, hormona-aldaketek gorputzean duten eragina eta elikaduraren bidez nola lagundu daitekeen aztertuko da: isoflabonak, kaltzioa eta bestelako elikagai gakoak izango dira hizpide.

Horrekin batera, menopausiaren kutsu negatiboa deseraikitze-lanketa egingo da. Izan ere, nahiz eta Mendebaldeko herrialdeetan garai honetan emakumeak balio soziala galtzen duen sinesmena handia bada ere, Andrea Velascok beste kultura batzuetako ideiak ekarriko ditu gurera. Esaterako, azaldu du Japonen *koneki* terminoa erabiltzen dela menopausia izendatzeko, zeinak “aldaketa edo berritze urteak” esan nahi duen, eta jakinduriaren garaitzat hartzen dela.

Liburuetatik sukaldara salto

Saio guztiak izaera teoriko-praktikoa izango dute. Lehenengo zatian eduki teorikoak landuko dira, eta bigarrean, ikasitakoa praktikan eramango da, parte-hartzaileek

“Osasun arlo guztiak gizon zuriaren ikuspegitik landu ditu zientziak historikoki, eta emakumea, eremu horretan ere, bigarren maila batean geratu da”

errezeta bat edo bi prestatuko baitituzte. Tailerrean izaera kontuan izanda, talde txikietara bideratzeko hautua egin dute antolatzaileek.

Gauzak hala, gehienez 12 lagun egongo dira saio bakoitzean eta espazio ez-mistoa izango da; emakume eta genero disidenteentzako, konfiantza giroa bermatzeko. Hitzordu guztiak euskaraz eta doan izango dira, Arabako Foru Aldundiaren eta Laia Eskolaren babesari esker.

Velascoren hitzetan, helburua argia da: informazioa partekatzea, hitza ematea eta gorputzean gertatzen zaiguna modu naturalean eta kolektiboan bizitzeko tresnak eskaintzea. Beldurrik eta lotsarik gabe, osasunari eta elikadurari bizitzan duten zentralitatea ematea xede.

Hezkuntza eskaintza Aiaraldean

Otsailaren 2tik 13ra luzatuko da aurrematrikulazio kanpaina

Otsailaren 2an hasiko da haur, lehen eta derrigorrezko bigarren hezkuntzako aurrematrikulazio kanpaina, eta otsailaren 13a arte luzatuko da. Aiaraldea Komunikabideak eskualdeko hezkuntza eskaintzari buruzko informazioa bildu du datozen orrietan.

Otsailaren 2an abiatuko da 2026-2027 ikasturterako aurrematrikulazio kanpaina Haur, Lehen eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan. Jarraitu beharreko egutegia plazaratu du Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak. Erakunde publikoak zehaztu duenez, otsailaren 13a arte izango da eskaerak aurkezteko epea, online edota aukeratutako lehenengo ikastetxeko idazkaritzan. Martxoaren 4ean plazaratuko da eskaerzaileen zerrenda, eta 24an, aldiz, behin behineko onartutakoen zerrenda. Apirilaren 13a arte izango da da azken horri erreklamazioak egiteko epea, esleitutako hezkuntza zentroarekin ados ez egonez gero. Apirilaren 21ean plazaratuko dira behin betiko zerrendak.

Aiaraldea Komunikabideak eskualdeko hezkuntza eskaintza zabalari buruzko informazioa bildu du datozen orrietan, ikastetxe bakoitzari buruzko informazio praktikoa ugarirekin.

Hezkuntza eskaintza Aiaraldean

La Milagrosa Ikastetxea

ESKATU HITZORDUA

INFORMA ZAITEZ!

Jaioberriak - 16 urte arte

946720701

info@lamilagrosalaudio.eus

LAU
DIO
BHI
.eus

- DBH eta BATXILERGOA
- LANBIDE HEZKIKETA
- Eskola- saioak goizez
- He-indartuz ekintzak arratsaldez
- Eleanitza proiektua
- Erasmus+ proiektua
- Aniztasun trataera zabala
- Jantokia eta garrioa diruz lagunduta

**ATE
IREKIAK
OTSAILAREN
4an
17:30ean**

**Helmuga
euskarri
ibilbidea
helburu!**

**26-27
MATRIKULA
ZABALIK!**
▼
**OTSAILAREN
2TIK 13RA**

Aresketa Ikastola

Haurren garapena eta hezkuntza sistema. Zein testuigurutan haziko eta heziko da?

Haurren garapen emozionalari, sozialari eta kognitiboari bagagozkie, umeen lehen urteak funtsezkoak direla esan genezake. Haurrak Hezkuntza sistemara ematen duen lehen pausoa mugarri garrantzitsua izaten da. Horregatik familiek galdera bera egiten diete euren buruei: zein testuingurutan haziko eta heziko da gure haurra?

Testuinguruaz ari garela, eta seguruenik buruan galdera bera zerabiltela, 1977an, euren seme-alaben hezkuntzaren testuinguruaz kezkatuta, eta beronek hauspotuta, Amurrioko guraso talde batek Aresketa Ikastola sortu zuen. Ia 50 urteko ibilbide honetan, herritik eta herriarentzat sortua, euskararen eta euskal kulturaren biziberritzea ardatz izanik, belaunaldiz belaunaldi etorkizunari begira erakitako proiektu sendoa gara, gure haurren hazkuntza eta hezkuntzari begira erantzunen bila etengabean jarduten duen ikasle, familia, irakasle eta langileok osatutako komunitate bizia, azken batean, familia handi bat.

Testuinguruak

2 eta 16 urte bitarteko hezkuntza-ibilbide osoa eskaintzen duen ikastola gara, nortasun propioa duen proiektu egonkorrekin.

Haur Hezkuntza (2-5 urte bitarteko etapa): umearen erritmoa errespetatzea da gure lanaren ardatza. Haurtzaroa osogarai sentikorrada, arreta berezia eskatzen duena. Gu-

rean, haurra bere prozesuaren erdigunean dago eta, bereziki adin hauetan, ez dugu ulertzen hezkuntza "gauzakirakaste huts gisa". Haurrak bere kabuz ikasteko gaitasuna du, eta helduon egitekoa ingurune egokia eskaintzea da: espazio seguruak eta harreman beroak eguneroko errutinak zainduz.

Lehen helburua ziurtasuna da. Haur batek konfiantza sentitzen duenean, ausartzen da esploratzen, jolasten eta harremanak erakitzen. Horretarako, irakasle-talde egonkor eta esperientziaduna dugu, lotura afektibo horiek zaintzen dituen.

Lehen Hezkuntza (6-11 urte bitarteko etapa): ikasleek autonomia-ko lehen urratsak ematen dituzte: eduki akademikoek haratago jakin-mina, erantzukizuna eta lan-kidetza lantzen dira. Derrigorrezko Bigarren hezkuntza (12-16 urte bitarteko etapa): Lehen Hezkuntzan jorratutako autonomia horrek sakontasuna hartzen du; ikasleek pentsamendu kritikoa garatzen dute eta etorkizunari begira jartzen dira.

Helburuak

Gure jomuga honako hau da: DBH amaitzean ikasle bat bera ere ez dadin ikastolatik bizi-proiekturik gabe atera. Horretarako, tutoreak, irakasleak eta orientatzaileak bide-lagundirahazkuntza eta hezkuntza bide luze honetan. Aresketa ikastolan ez dugu uste, finean, heztea etapa akademikoak gainditze hutsa denik; pertsona osoak heztea da, gizartean beren tokia aurkitzeko prest egongo diren herritarrak.

Euskara

Euskara da gure oinarria eta euskarak bizirik iraun dezan "taupadak berpiztu" behar ditugu, baina ateak zabalik ditugu jatorri, kultura eta hizkuntza anitzeko familientzat, kulturartekotasuna aberastasun gisa ulertzen baitugu, eta, elkarbizitza errespetuz eta naturaltasunez landuz egunerokoan.

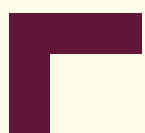
Nora goaz?

Garai nahasi hauetan heztea ez da erraza eta, hortaz, gure seme-alabak hazten ari direneko mundua, gizarte hipermoderno

honek haiengan eragiten dituen eskakizunei eta haien bizitzetara zentzu bat emateko beharrei errepertzen diegu (kezkak eta aurrera begirako etengabeko jardun horrek urtero antolatzen ditugun "Hezkuntza Jardunaldi Irekiak" antolatze-garamatza, zeinetan etengabeko

prestakuntza bilatzen dugun. Azken batean, nahiz eta duela ia 50 urtetik hona herri-ekimenetaraikitzen ari garen proiektuaren funtsa bizirik dagoen, etorkizunari etengabean begiratzen dion gaur egungo hezkuntzarekiko gure konpromisoak tinko dirau.

MATRIKULAZIOA: 2026ko otsailaren 2tik 13ra

Aresketa
Ikastola

LAUDIO
ikastola

AIARALDEA

Etapen arteko elkarrekintza, Laudio Ikastolan ardatz

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Haur Hezkuntzako ikasleen arteko zubia sortu dute Laudio Ikastolan. Haur Hezkuntzako ikasleen beharretatik abiatuta, egurrezko jostailuak sortu dituzte teknologia ikasgaiaren barruan. Jostailuak Mari Domingi eta Olentzeroren opari gisa jaso dituzte bueltan ikastolako txikienek.

Etapen arteko elkarrekintza dute ardatz Laudio Ikastolan, Haur Hezkuntzatik hasi eta Batxilergoraino ikasleen garapen integralerako hezkuntza-ibilbide osatu bat eskainiz. Belaunaldien arteko zubi horren adibide da DBHko eta Haur Hezkuntzako ikasleen artean sortutako elkarlana: DBHko ikasleek teknologia ikasgaiaren garatutako proiektua Mari Domingi eta Olentzeroren opari gisa jaso dute Haur Hezkuntzako ikasleek.

Sei urte dira dinamika abiatu zutela. “Teknologia irakasgaitik Haur Hezkuntzan zituzten beharrak asetzeko aukera ikusi genuen”, azaldu du Beñat Pagoaga Arrizabalaga irakasleak. Egurrezko material eta jostailuen premia, DBHko ikasleek garatzeko proiektu bilakatu zituzten. “Animaliak, autoak, trenak... Orotariko jostailuak sortu dituzte ikasleek, beti ere Ikastolako txikienen beharrei erantzunez”, azpimarratu du Nagore Atxabal Iturregik, Haur Hezkuntzako ikasketa buruak.

Zubiak eraikiz

Hutsetik abiatutako proiektua da teknologia irakasgaiaren garatutakoa, eta urratsez urrats jarraitu dituzte jostailu bat diseinatzeko urratsak. “Ikasleak izan dira prozesuaren erdigunea” —nabarmendu du Pagoagak—. “Haur Hezkuntzako

ikasleen beharraz abiatu zituzten aurrena, eta bertan bildutako informazioarekin jostailuaren lehen bozetoak osatu zituzten”.

Aurten 3-4 urteko haurrentzako panpina-etxetoak eta txikienentzako egurrezko animaliak sortu dituzte Pagoagaren ikasleek. Horretarako kontuan hartu dituzte erabili beharreko materialak, teknikak edota segurtasun neurriak.

“Oso ekintza motibagarria da, hasieratik”, aldarrikatu du Atxabalek. Ikasleen protagonismoa eta konpromisoa jarri dituzte balioan. Ebaluazioek markatutako denboretatik kanpo kokatu dute proiektua, eta hori ere bada motibaziorako beste arrazoi bat, Pagoagaren hitzetan. “Kalifikazioa bigarren mailako kontua da. Ikasleek abenduko azken asterako jostailuak bukatzeko konpromisoa hartzen dute, Mari Domingi eta Olentzerok jaso ditzaten. Motibazio horrekin egiten dute lan”.

Ikastolako txikienek ere oso gogotsu jasotzen dituzte opariak. Jostailua estreinatzeko unea “magikoa” dela azaldu du Atxabalek: “Oso baliagarriak zaizkigu jostailuak Haur Hezkuntzan. Orain, esaterako, herria eta etxea lantzen ari gara proiektu batean, eta oso aproposa da DBHko ikasleek egindako panpina-etxeak eskura izatea”.

Aiaraldeko Hezkuntza Publikoa

Aiaraldeko Hezkuntza Publikoa

Elkarlanean etorkizunari begira. Etorriko?

2026/2027 IKASTURTEA

MATRIKULAZIO EPEA: OTSAILAREN 2tik 13ra

OKONDO ESKOLA

OKONDO
010040aa@hezkuntza.net
945 89 81 27
okondoeskola.hezkuntza.net

ETXAURREN IKASTOLA

ZUHATZA
010165aa@hezkuntza.net
945 18 70 00
etxaurrenikastola.hezkuntza.net

MENDIKO ESKOLA

AMURRIO
info@mendikoeskola.eus
945 89 04 81
mendikoeskola.hezkuntza.net

ZABALEKO IKASTETXEA

AMURRIO
zuzendaritza@zabaleko.eus
945 89 04 62
zabalekolhi.hezkuntza.net

ARTEKO GURE AMA HERRI ESKOLA

ARTZINIEGA
010010aa@hezkuntza.net
945 18 72 12
artekogureama.com

URDUÑA HERRI ESKOLA

URDUÑA
zuzendaritza@urdunaeskola.com
945 38 35 04
urduñaherrieskola.eus

LATIORRO IKASTETXEA

LAUDIO
010317aa@hezkuntza.net
946 72 18 74
latiorroikastetxea.hezkuntza.com

LAMUZA GUZTION ESKOLA

LAUDIO
zuzendaritzataldea@lamuzaeskola.eus
945 18 72 14
lamuzaeskola.eus

ARETA HERRI ESKOLA

ARETA
010027aa@hezkuntza.net
944 28 82 85
aretaherrieskola.com

ZARAUBE INSTITUTUA

AMURRIO
zaraobe@zaraobe.net
945 39 00 00
zaraobe.net

IES LAUDIO BHI

LAUDIO
zuzendaritza@audiobhi.eus
945 18 70 28
audiobhi.eus

CEPA LAUDIO HHI

LAUDIO / AMURRIO
010035aa@hezkuntza.net
946 72 17 34
epalaudioamurrio.eus

MATRIKULA EPEA :
URTARRILAK 26tik
OTSAILAK 6ra

Aiaraldeko Hezkuntza Publikoa

Aiaraldeko Hezkuntza Publikoa, herriz herri eraikitako eredua

Aiaraldeko Hezkuntza Publikoa da eskualdeko herri guztietan presente dagoen hezkuntza publikoaren sare sendo eta bateratua, ikastetxeen arteko lankidetzan eta ikuspegi partekatuan oinarritua. Aiaraldean hezkuntza bermea eskaintzen duen eredua da, lurraldeko hezkuntza-sistemaren funtsezko ardatza.

Aiaraldea herri txiki, ertain zein handiz osatutako eskualdea da, eta horietan guztietan hezkuntza publikoa presente eta bermatuta dago. Sare horrek aukera ematen du haur, nerabe eta helduek beren hezkuntza-ibilbidea eskualde osoan zehar jarraitzeko, hurbiltasuna, berdintasuna eta kalitatea oinarri hartuta. Testuinguru horretan ulertzen

dugu Aiaraldeko hezkuntza Publikoa: lurralde osoari norabidea ematen dion proiektu bateratua, eskualdeko itsasargi gisa.

Aurrematrikula garaian, Aiaraldeko Hezkuntza Publikotik mezu argia helarazi nahi diegu familiei: eskola publiko euskalduna, inklusiboa eta elkarlanean oinarritua aukeratzea. Gure ikastetxeek, elka-

rrekin eta norabide partekatuan lanean, kalitatezko hezkuntza berdinzalea eskaintzen diete Aiaraldeko haur, nerabe eta helduei, gaurko beharrei erantzunez eta bihar-ko erronkei begira.

Aiaraldean, euskal hezkuntza publikoa itsasargi da, eta argi hori komunitate osoaren artean pizten eta zaintzen dugu.

Ikasleen ongizate emozioanala eta garapen integrala erdigunean

Proiektu mankomunatu honek, gainera, ikastetxeetako hormak gainditzen ditu. Aiaraldeko Hezkuntza Publikoa etengabe elikatzen da puntako hezkuntza-ikuspegietatik, eta gogoeta hori komunitate osora zabaltzeko apustua egiten du.

Eskualdean antolatzen dituen hitzaldi eta topaketek aukera ematen dute hezkuntza-ikuspegi berritzaileak partekatzeko, ikasleen ongizate emozionala, harremanen garrantzia eta garapen integrala erdigunean jartzen dituzten ideietatik

abiatuta; ikuspegi horiek, besteak beste, Mar Romerak urrian Amurrioko Antzokian plazaratutako gogoetekin bat egiten dute, eta komunitate osoarentzat hausnarketarako eta ikaskuntzarako espazio bihurtzen dira.

Ildo horretan, azken urteetan eskualdera etorri diren beste hezkuntza-aditu batzuen ekarpenek ere norabide bera indartu dute, hala nola, Roberto Aguado eta Jose Antonio Fernandez Bravoren hitzaldiek; eta etorkizunean ere Aiaraldeko Hezkuntza Publikoak urtero

horrelako topaketak sustatzen jarraitzeko asmoa du, hezkuntza komunitate osoari irekita.

Ikastetxeen arteko lankidetzak estu horrek indartzen du Aiaraldeko Hezkuntza Publikoa komunitate gisa. Eskola ez da espazio itxi bat: familiek, herrietako eragileek eta hezkuntza-komunitate osoak parte hartzen duten proiektu bizia da, lurraldearekin lotura zuzena duena. Elkarlan horrek hezkuntza publiko sendotzen du, eta eskualdeko kohesio sozialari ekarpen zuzena egiten dio.

Euskara; Aiaraldeko Hezkuntza Publikoaren ardatza

Euskara da Aiaraldeko Hezkuntza Publikoaren ardatz nagusietako bat. Hizkuntza propioan heztea funtsezkoa da guretzat, betiere ikuspegi eleaniztasun, ireki eta inklusibo batetik. Hizkuntzak ez dira helburu hutsak, baizik eta ikasteko, harremanak eraikitzeko, pentsamendu kritikoa lantzeko eta mundua ulertzeko tresnak. Horregatik, hizkuntza-proiektuak etapa guztietan modu koherentean lantzen ditugu, ikasleen ibilbideari jarraipena emanez.

Eskola inklusiboa eskualde kohesionatuan

Eskola publiko inklusiboa da berez. Ikasle guztiek dute tokia, bakoitzaren erritmoak, beharrak eta gaitasunak errespetatuta. Aniztasuna aberastasun gisa ulertzen dugu, eta horrek ongizatea, elkarbizitza positiboa eta justizia soziala erdigunean jartzen duten hezkuntza-eredua eskatzen du. Ikasleen garapen pertsonala eta akademikoa ezin dira bereizi, eta horretan datza eskola publikoaren indargune nagusietako bat.

Harreman horien bidez, Amurrioko Zaroabe Institutua etengabeko koordinazioan dago Mendiko, Zabaleko, Etxaurren, Okondo, Arteko Gure Ama eta Urduñako eskolekin. Audio Institutuak, berriz, Areta, Lamuza, Latorro eta Orozkoko ikastetxeekin egiten du lan. Horiez gain, Audio eta Amurrioko EPA zentroak ere sare horren parte dira, hezkuntza bizitza osoko prozesu gisa ulertuta. Antolaketa horrek aukera ematen du ikasleen ibilbideak modu koherentean laguntzeko eta eskualde osoan hezkuntza-eredu kohesionatu bat sendotzeko.

Amaurre

“Zaintzatic, epairik gabeko ikasleak hezten”

Zergatik sortu da “Hitzak lagun, elkar zainduz” gurasoentzako eskola?

Amaurre Ikastetxean badakigu heztea ez dela soilik irakastea, pertsonen garapenean bidelagun izatea ere badela. Horregatik, GuGan proiektuaren barruan eta ikastetxeko Orientazio Taldearen baitan, gurasoentzako eskola sortu da, “Hitzak lagun, elkar zainduz” izenarekin. Ekimen hau hazkuntza bezain garrantzitsua den etapa honetan familiarekin batera bidea egiteko sortu da.

Zein da eskola honen helburua?

Helburua da elkarguneak eskaintzea, geldialdia egitea, hausnartzea eta haur bakoitzaren garapen unetan dagoen hobeto ulertzeko. Espazio hauek neurozientziaren ekarpenetan oinarritzen dira, eta ikastetxeko neuropsikopedagogo batek lagunduta daude, garapeneren etapa bakoitzean gertatzen denari zentzua ematen laguntzeko.

Eskolak formulak edo erantzun unibertsalak eskaintzen al ditu?

Ez. Ez da formulak edo erantzun unibertsalak eskaintzea, baizik eta epairik gabeko gune seguru bat sortzea, bizipenak, kezak eta tresnak partekatzeko. Espazio honetan, familien ahotsa entzuna izan dadin, lagunduta senti daitezten, eta hazkuntza errespetutik, ulermenetik eta zaintza emozionalek begiratzeko aukera izan dezaten da helburua.

Nola laguntzen du Amaurre Ikastetxearen izaerak giro hau sortzen?

Konfiantzazko giro hau Amaurre Ikastetxearen izaerari esker posible da. Ikastetxe txikia gara, irakasle-talde egonkorrekin, eta horrek aukera ematen digu gure haurrak, haien familiak eta haien istorioak gertutik ezagutzeko.

Hurbiltasun horrek benetako loturak sortzen ditu, elkarrekin konfiantza oinarritutako ha-

rremanak eraikiz, bai gelaren barruan bai kanpoan funtsezko euskarri bihurtzen direnak.

Nola eragiten die gaur egungo informazio-kopuruak familiei?

Gaur egun informazioa klik bakkarrera dugu. Aholkuak, “tip”-ak eta errezeta azkarrak ugariak dira. Hala ere, informazio gehiegi izateak ez du beti argitasuna ekartzen. Askotan, familiak galduak senti daitezke, une jakin batean seme-alabarentzat zer den egokiena jakin gabe.

Zein da Amaurre Ikastetxearen ikuspegia familiei laguntzeko?

Amaurre Ikastetxean funtsezkoa itzultzearen alde egiten dugu: haurren garapena zientziatik eta gizatasunetik ulertzea. Familiei hazkuntza emozionalki osasuntsu, errespetuzko eta kontziente batean laguntzea, ulertuz ez dela perfekzioaz ari, baizik eta presentzia, babesaz eta zentzuez.

ITUNPEKO GELAK 2 URTETIK 16 URTERA ARTE

URTARRILETIK AURRERA

EMOZIOAK

BABESA

NEUROZIENTZIA

FAMILIA

EUSKALDUNA

ZATOZ GURE GELETARA, ESPERIENTZIA BIZITZERA!

Kids&Us
language school

Erasmus+

@amaurreikastetxea
info@amaurre.eus
Tfno. 945 393 544

HARTU
HITZORDUA

0-16 URTE 🌿

0-2 GELETAN LAN EGUTEGIA, 7:30- 16:30 🌿

ESKOLA TXIKIA 🌿

GOIZEKO TXOKOA 7:45-9:00 🌿

D EREDUA ETA ENGLISH 0 URTETIK AURRERA 🌿

HERRIKO ERDIGUNEAN KOKATUTA 🌿

INTERKULTURALA 🌿

IRAKASLE FINKOAK 🌿

PROIEKTU PROPIOAK 🌿

ESPERIMENTAZIOA ETA ATELIERRA 🌿

PANTAIEN GARAIAN MUGIMENDUA OINARRI 🌿

ERASMUS + 🌿

NEUROPSIKOPEDAGOGO PROPIOA 🌿

GURASO ESKOLA NEUROPSIKOPEDAGOGIAREN IKUSPUNTUTIK 🌿

CAMBRIDGE AZTERKETAK 🌿

LUDOTEKA ETA ESKOLAZ KANPOKO EKINTZAK 16.30TIK AURRERA GEREN ESKUTIK 🌿

UZTAILEAN SUMMER CAMP 🌿

Aintzinako Andra Maria Ikastetxea

Hezkuntza–legatua eta gizarte konpromisoa

Aurten Urduñako Aintzinako Andra Maria ikastetxea ospakizunetangaude. 60 urte igaro dira Murialdoko JOSEFINOEK zentro horren kudeaketa beren gain hartu zutenetik.

1965etik, Josefinoak ikastetxearen kargu egin zirenetik, prestakuntza integrala eskaintzera bideratutako gazte belaunaldiak sortzen jarraitu dute, eta aztarnabatutzi dute orain ospatzen ari diren 60 urte hauetan ikasgeletatik igaro diren ikasle guztiengan.

Udalerriko enpresarik handiena den heinean, zentroak erronka handiei egin behar

die aurregauregun. Hezkuntzarekin ezezik, egungo gizarte-beharrei erantzutearekin ere konprometitu dago. Horrek hainbat baliotan oinarritutako ikuspegia du, hala nola erantzukizun sozialean, jasagarritasunean eta enpatian, eta ikasle guztiak prestatzen ditu etengabe aldatzen ari den mundu honetan aldaketarako eragile izan daitezzen.

60 urteko ibilbidearekin, irakasle-taldeak ahaleginak egiten jarraitzen du ezaugarri horiek ikasleekin lantzeko, ametsak gauzatzen laguntzeko eta komunitate-zentzuasustatzeko.

“Ikastetxeak eskualdeko hezkuntza eta gizarte garapenerako funtsezko zutabea izaten jarraitzeko misioa berresten du”

ko. Urteurren garrantzitsu hau ospatzen den bitartean, ikastetxeak udalerriko eta inguruetako hezkuntza eta gizarte garapenerako funtsezko zutabea izaten jarraitzeko misioa berresten du, egungo erronkei erantzunez eta guztion ongizateari lagunduz.

Gure ikastetxea eta metodologia ezagutu nahi badituzu, gonbidatuta zaude nahi duzuean etortzera, otsailaren 2an datorren ikasturterako matrikulazioa hasiko da, deitu eta bisita antolatuko dugu, zure esanetara egongo gara eta zure ordutegira egokituko gara.

ANTZINAKO ANDRA MARIA IKASTETXEA

Aukerak sortzen

- ✓ HAUR HEZKUNTZA
- ✓ LEHEN HEZKUNTZA
- ✓ DBH

- ✓ BATXILERGOA
- ✓ LH A.A.G. KOA GOI MAILAKO ZIKLOA

Anitzeko Aplikazioak Garatzeko Teknikaria (A.A.G.)

INFORMAZIOA ETA BISITAK: 945 384 830 | secretaria@colegiojosefinos.com

MATRIKULA ZABALIK OTSAILAREN 2TIK 13RA

Iritzia

Loturak

Nel Santacruz

bihurtzen ari da. Etxebizitza bizitzarako hain oinarritzkoa den baldintza izanik, arazo honek gizarte mailan dakartzan ondorioak ezin dira alde batera utzi: bazterketa arriskua handitzen da kolektibo zaurgarrietan eta gero eta gizarte maila gehiago sartzen dira kolektibo horietan (are gehiago kontuan hartzen baditugu kaleratzeen gorakada, lan-baldintzen eta zerbitzu publikoen hondatzea, eta, oro har, bizitzaren garestitzea).

Era berean, indarkeria matxista edo etxeko indarkeria LGTBIQ-fobiko egoeretatik irteteko autonomia ere jokoan jartzen da.

Hori esanda, azkenaldian eskualdean bizitzen ari garen egoeren aurrean (hala nola etxeetan gertatzen ari diren lapurreten ikusgarritasuna edo elkarbizitzari eragiten dioten beste egoera batzuk) harrigarria egiten zait oinarritzko baliabideak eskuratzeko zailtasunaren eta horrelako gertaeren areagotzearen arteko lotura erraz ez egitea. Badirudi errazago erortzen garela irakurketa arrazistan edo segurtasuna indartzeko eskaeran, hain irtenbide sinplea balego bezala herritarren bizi-baldintza onak gero eta gutxiago lehenesten dituen sistema batean erroak hondoratzen dituen arazo baten aurrean.

Diskurtso komunean, egoera horiei aurre egiteko orduan, erantzukizun publiko eta komunitarioa gero eta ahaztuagoa omen dago. Errefortzu polizial edo zigortzailetik harago begiratzeko erantzuna. Bazterkeria eta askotan etsipena edo bizirauteko saiakerak baino islatzen ez dituzten jarrerak sustatzen dituzten errealitateekiko erantzunkizuna.

Zergatik ez dugu eskatzen etxebizitzaren merkatuaren erregulazio publikoa? Zergatik ez dugu hitz egiten merkatu librearen eta muturreko indibidualismoaren logikei aurre egiten dieten etxebizitza komunitarioez edo etxebizitza-kooperatibez? Logikoa da bizitzen ari garen errealitatearen aurrean eta elkarbizitzaren hondatzearen aurrean egonezina sentitzea, baina beharrezkoa da bestearekiko beldurretik harago begiratzea, beharrezkoa da loturak egitea.

SAN ANTON AZOKA
ARRAKASTA
IZAN DA BERRIRO,
MILA ESKER!

Imanol Arberas

San Anton elkartasuna eta tradizioa da, baina, batez ere, guretzat lagunaren arteko festa da, bat egin nahi duen ororen gozamenarako.

Aurten, frontoia beteta ikusi dugu, nesken partidekin, baselizaren inguruak beteta ikusi ditugu Juanjo Hidalgo eta Aketza Merinoren hitzaldiarekin.

Eta igandean, euria egin arren, jendez gainezka zegoen, bai kalean, bai enkantean. Azokaren onura Aiara X Fragil Sindromea Elkartearentzat izango da.

Txosna solidarioaren onura Ezina Ekinez Egina ekimenari emango zaio, haiek egin baitzuten. Eta ez ditugu ahaztu nahi Txoko Armuruk deitutako lehiaketan aurkeztu zituzten 39 putxerak.

Ez da erraza 90 postu elkartea, ez da erraza koordinatzea, trafikoa arautzea eta dena gutxi gorabehera ondo joatea lortzea. Udalak erakunde gisa laguntzen digula esan behar dugu, baina oso gertutik sentitzen dugu Noemi eta Luis eta Javi bezalako udaleko langileen jaiarekiko maitasuna, igandean bertatik bertara egon baitziren, ezer falta ez dakigun.

Jaiarekin bat egiten duten azken urteak ere ikusi ditugu, jende gaztea, eta hori agerian geratu zen Pakita Penasek giroa.

Zer esanik ez, San Antonen lagunok eskerrak ematen dizkiogu Amurrio eta inguruetako herriei euren elkartasunagatik, eta datorren urtean zain izango zaituztegu, ahal dela euririk gabe.

“San Anton, batez ere, **lagunen arteko festa da**”

Etxebizitzaren arazoa areagotu da azken urteotan, eta bere eragina Aiaraaldean nabarmena da.

Etxebizitzaren prezioak astero igotzen omen dira eta alokairuaren eskaintzarik ia ez dago. Oro har, eskaintza eskasiak prezioak esponontzialki igotzea dakar, merkatu librearen logikari jarraituz.

Gaur egun, etxebizitza baldintza oso zehatzetan eskuratzen da: erosi ahal dutenek, diru-sarreraren egonkorra frogatzeaz gain, kasu gehienetan, nola-baiteko ondarea duen familaren laguntza izan behar dute. Aldi berean, etxebizitza bikote proiektu batetik kanpo lortzea oso zaila da. Alokairuaren kasuan, betekizunak gero eta zorrotzagoak bihurtzen ari dira. Gainera, partikularren arteko akordioek, hain estandarizatu ez den eremu bat izanik, askotan irizpide arrazista, klasista, LGTBIQ-fobikoak, etab. hartzen dituzte, gizarte-bazterketa sortzen duten dinamikak areagotuz.

Guzti horren ondorioz, etxebizitza eskuratu ahal duten eta ezin dutenen arteko arrakala gero eta sakonagoa

“Etxebizitza eskuratu ahal duten eta ezin dutenen arteko **arrakala gero eta sakonagoa bihurtzen ari da**”

JABI ISASI

DEABRUAREN MAKINAK
Irune Lumbreras

“Adimen Artifiziala mehatxu bat da lanpostu ugariri eta gazteon etorkizunari begira, izan ere, ikasketa asko alboratzeko joera izan ohi dugu lanpostua kenduko digun beldurrez”

Makina bat aldiz entzun izan dut bazegoela garai bat non gazteak mugikorrik gabe bizi ziren. Garai bat non lagunaren etxeko txirrina erretzen zenuen kalera irten zedin. Inbidia sentitzen dut zainetatik gora eta behera, gaur egun bizimodu horrek ezinezkoa ematen duelako.

Ohartu gabe, aurrez aurre hitz egitetik sareen bidez komunikatzera pasatu gara. Hortaz, nire buruari galdetzen ari natzaio aurrerapen teknologikoek gerturatu edo aldentu egin ote gaituzten.

Oro har, gero eta nagiagoak bilakatzen ari gara. Bideo laburrak kontsumitzeko ohiturak gure arreta-gaitasuna zapuztu du. Alde batetik, denbora luzez nonbait atentzioa mantentzeko gai ez garela esango nuke.

Bestetik, nabarmena da ahozkoan zein idatzizko komunikazioan esaldi luze, garatu eta osatuak egiteko zailtasunak ditugula. Teknologia berriek gure egunerokotasunean hartu duten indarraren ondorio zuzena da zalantzarik gabe.

Bide honetatik jarraituz gero, hizkuntza zuzen eta ondo erabiltzeko gaitasuna ere galduko dugulakoan nago. Errazagoa baita emotikono bat bidaltzea, zer idatzi pentsatzea baino.

Nola ez aipatu adimen artifizialak gure artean hartu duen presentzia. Gustatu edo ez, bete-betean sartu da gure bizitzetan abiadura handiko tren baten pare. Geldiezin da. Edozein esparrutan erabil daitekeen tresna honek, lanpostu gehienak arriskuan jar ditzake.

Mehatxu bat da gazteon etorkizunari begira, izan ere, ikasketa asko alboratzeko joera izan ohi dugu lanpostua kenduko digun beldurrez.

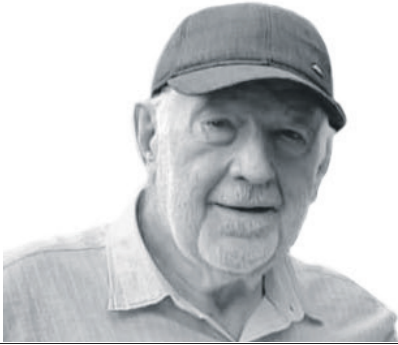
Horrez gain, teknologiaren erabilpenak akademikoki arazo larriak izatera eramán gaitzake. Testu-liburuak edota koadernoak bezalako metodo tradizionalak liburu-digitalengatik ordezkatu ditugu. Gainera, informazioa gainetik irakurrita moztera eta kopianak ohitu gara, lanketa sakonik egin gabe.

Europako Iparraldeko zenbait herrialdek, ikasgelan ordenagailuen erabilera berriz ebaluatzeari ekin diote. Norvegia eta Finlandia bezalako herrialdeak urte luzez izan dira hezkuntza-erreferenteak, baina dena zalantzan jartzen hasita daude.

Finlandiak, digitalizazioan urteak eman ondoren, gailu elektronikoak murriztu nahi ditu errendimenduan eta arretan eragin negatiboa dela eta. Norvegiak aldiz, ordenagailuak eskaintzen dizkie ikasleei, baina teknologia eta metodo tradizionalak orekatzeko politikak ezartzen dituzte bi herrialdeetan. Horrela, ba, da eskuz idaztearen garrantzia aitortzen dute, gehiegizko digitalizazioaren gainetik ikasleen ongizatea lehenetsiz.

Bestalde, teknologiaren gehiegizko erabilpenak pribatasun eta segurtasun falta ere ekar dezake. Dirudienez, Eusko Jaurlaritzak kamerak instalatu ditu ikastetxe publikoetan inolako onarpenik gabe. Honek argi uzten du entiateen heburua ez dela hezkuntza duina bermatzea, baizik eta gu guztiok kontrolpean izatea.

Bukatzeko, ez dezagun ahaztu badirela ezjakintasunaz baliatzen diren alderdiak Internet bidez albiste faltsuak zabaltzeko. Hau ikusita, gure eginkizuna da pentsamendu kritikoa piztea horrelako iruzurretan jausi ez gaitzen.

ZER GERTATZEN ARI DA ENERGIA BERRIZTAGARRIEKIN AIARALDEAN?
Juanjo Agirre

“Ez dezatela Aiara poligono energetiko bihurtu. Haran bizia gara, historiaduna, paisaiaduna, identitadeduna”

Aiaran gertatzen ari dena ez da normala. Oso denbora gutxian, azken lau urteotan, proiektu fotovoltaiako eta eoliko uholdea egon da. Inork ez dizkigu azaldu, inork ez ditu adostu eta ez daude, noski, hemen bizi garenon bizitza hobetzeko pentsatuta.

Eta esan nahi dugun lehenengo gauza oso erraza da: ez gaude energia berriztagarrien kontra. Hori bai, dena azkar egitearen aurka gaude, informaziorik gabe, errespeturik gabe eta gure herrien etorkizunean pentsatu gabe.

Zer gertatzen ari da benetan? Hori guztia "klimaren alde", "CO2 -ren alde", "trantsizio energetikoaren alde" dela esan digute. Baina dokumentuak begiratzen ditugunean, ikusten dugunean nor dagoen atzean eta zertarako nahi duten energia, ohartzen gara ez dela gure etxeetarako energia, ez enpresentzat, ezta Aiarak etorkizun industrialia izan dezan ere.

Proiektu horietako gehienak datu-zentro handiak eta elektrizitate-astakeria kontsumitzen duten eta ia enplegurik sortzen ez duten instalazio erraldoiak elikatze pentsatuta daude.

Bien bitartean, bizitza osoko gure industriak — lana ematen dutenak — ixten edo joaten dira, energia garestiegia delako. Ez dauka zentzurik.

Gainera, gure nortasunaren parte diren mendiak, haranak eta lurrak okupatzen dira, ezer ematen ez diguten azpiegiturez betetzen dira paisaiak, gure etxeen gainetik igarotzen diren linea elektrikoak saturatzen dira eta dena energia kanpora joan dadin, ezagutzen ez ditugun enpresetara.

Aiara energia hiltzeko gune bihurtzeko arriskuan dago: errota, plakak eta lerroak... baina energia eta onura beste batzuek eramaten dituzte.

Burbuila energetiko batean sartzen ari gara? Bai, eta garrantzitsua da argi esatea. Behar duguna baino parke gehiago ari dira proiektatzen. Ez hemen dagoelako eskari gehiago, energia merkea ziurtatu nahi duten enpresak daudelako baizik, bere negozio digitalerako. Eta, bitartean, guri uzten digute, ingurumen-inpaktua, bisuala, lurraldean sortzen duen kaltea eta benetako onurarik ez.

Hau ez da trantsizio energetikoa. Hau espekulazio energetikoa da. Zer eskatzen dugu horren aurrean auzokide garen aldetik?

Oso oinarritzkoa eta zentzuzkoa dena: entzun gaitatela. Ez dadila erabaki Gasteizko edo Madrilgo bulegoetatik zer gertatzen den gure mendi eta laborantza-lurretan. Zentzuz planifikatzea. Ez ditugu nahi 20 proiektu fotovoltaiako eta 4 parke eoliko aldi berean zertarako eta norentzat jakin gabe.

Energia berriztagarriak balio dezala lurralderako, gure enpresetarako, gure gazteentzako, gure beharretarako. Ez dezatela Aiara poligono energetiko bihurtu. Haran bizia gara, historiaduna, paisaiaduna, identitadeduna. Ez taula bat beste batzuek negozioa egin dezaten.

Aiaraldeak beti jakin izan du berea defendatzen. Eta orain berriz tokatzen zaigu. Ez diogu ezetz esaten berriztagarriei. Hemen bizi den jendearentzat bidezkoa, orekatua eta pentsatua den eredu bati baietz esaten ari gara. Gure herrien gainetik igaroko ez den etorkizunari baietz esaten ari gara. Eta esaten ari gara nahikoa dela, ez dugu nahi gure orde z erabakitzea gurekin kontatu gabe.

Kultura

“LAUDIOKO ABIZENEN ETA BASERRIEN HISTORIAK AGERTU DIRA ETA HORREK ILUSIOA SORTU DIO JENDEARI”

IGOR CASTILLOK HERRIKO 100 ABIZENEI BURUZKO IKERKETA EGIN ETA LIBURU BATEAN JASO DU, TOKIKO HISTORIA ETA ONDAREA BERRESKURATZEKO ETA ZABALTZEKO. JADANIK BIGARREN EDIZIOA KALEAN DAGO.

Testua eta argazkia
Aitor Aspuru Saez

Duela gutxi liburua argitaratu duzu, zein da izenburua?

Gure jatorrien atzetik. Bigarren edizioa egin dugu jadanik. Audioko abizenen buruzko ikerketa da. Zehazki, Laudion azken bost mendeetan hedatu diren abizen garrantzitsuenen buruzkoa. Hasieran 75 abizen aukeratu nituen eta berrikuspenaren ondoren 100ean borobildu genuen kopurua.

Zein izan da irizpidea abizen horiek hautatzeko orduan?

Esan behar dut, lehenik eta behin, guztiak ez direla Audiokoak edo Laudion sortutakoak. Eremu askokoak daude: Audio, Orozko, Okondo, Arakaldo, Arrankudiaga-Zollo, Amurrio... Aukeratzea ez da lan erraza: antolatutako behar dira, mendeka zerrendatu, data guztiak bildu...

Hori egin ondoren 200 abizen agertu zitzaizkidan, herrian denbora luzez zein laburrez egonagatik ere ekarpen garrantzitsua egin zutelako. Gero iragazkia pasa eta 100 geratu ziren.

Oro har, irizpidea izan da azken bost mendeetakoak egotea, baina, adibidez, XVI. mendeari garrantzia eman diot, lotura handia zegoelako abizenen eta leku izenen artean.

200 abizen horien artean, zenbat heldu dira XXI. mendera?

Ehuneko zehatza ezin esan. Egun fenomeno orokorra da abizenak ondo transmititzea. Gure abizena bat izanda, horrela hartuko dute seme-alabek ez badugu aldatzen edo

euskaratzen, baina XVI. eta XVII. mendeetan abizen aldaketa ugari gertatu ziren. Egiaztatuta dago kasu askotan abizenak aldatzen zirela leku izenekin.

Adibide bat jartzearen: XVI. mendean Berrio abizena oso garrantzitsua zen Laudion. Berrio kuadrilla baten barruan zegoen, Larrean, hain zuzen, Latorro inguruan. XVII. mendean abizena desagertu zen, oso garrantzitsua izan eta gero. Horrek esan nahi du jende horrek beste abizen bat hartu zuela. Zein? Larrea. Leku izen txikia beste baten truke aldatu zuten, handiagoa zelako. Horrelako kasu ugari ditugu. Bertoko abizen asko desagertu ziren.

Egun abizenak garrantzitsuak dira, baina aurreko mendeetan bestelako esanahia zuten?

Pentsatu behar dugu belaunaldiz belaunaldi transmititu direla eta gure abizenak, oro har, nahiko ezberdinak direla elkarren artean, baina Erdi Aroan zabaldu zirenean patronimikoak ziren, aitaren erreferentzia hartzen zuten.

Adibidez, Iñigo baten aita Martin bazen, bere izen-abizenak Iñigo Martinez ziren. Abizenak sortu zituzten pertsonak ezberdintzeko, eskribauen lana errazteko. Hala ere, izen gutxi eta abizen gutxi zeudenez, arazoa berriro sortu zen eta Euskal Herrian topatu zuten konponbidea izan zen baserriaren abizena gehitzea. Ondorioz, aurreko pertsonaren izen-abizena, Goikoetxea baserrikoa bazen, Iñigo Martinez de Goikoetxea litzateke.

Euskal Herrian patronimikoek ez zuten aparteko informaziorik ematen, leku izena geratu zen. Hala ere, ez udalerri guztietan: ze Arabako Lautadan patronimikoak eta toponimikoak mantendu dituzte, euskal eta gaztelar

kultura nahastu direlako.

Izan ere, Espainiako Estatuan patronimikoak gailendu dira eta Euskal Herrian toponimikoak. Beste leku batzuetan nahasketa egon da eta biak mantendu dira, modu oso orokorrean laburtzeko, berez konplexuagoa baita.

Eta zuk zehazki zer landu duzu abizenen dagokienez?

Liburuak bi atal oso ezberdin ditu. Bigarrena eta gehien kontsultatuko dena abizenena da. Lehena oso garrantzitsua da bigarren atala hobeto ulertzeko eta interpretatzeko zenbait azalpen eskaintzen baititu.

Abizenen dagokienez, armarria ere azaltzen da. Gure armarria benetan gure familiakoa den jakiteko ikerketa egin behar dugu artxibategietan, zehazteko zein leinutik gatozen. Etimologia ere aztertzen da, hitzaren esanahia zein den eta nola sortu zen argitzeko. Euskaraz oso garrantzitsua eta aberasgarria da hori egitea.

Aurreko mendeetan abizena non egon den ere azaldu dugu, gehienbat XVI. eta XVII. mendeetan non agertu ziren garai goiztiarretan eta nora zabaldu ziren. Laudiori buruzko informazioa ere jaso dugu mendez mende jakiteko zenbat erregistro izan dituen abizen bakoitza. Azken mendean Udaleko erroldak baliatu ditugu zehazteko zenbat egon diren.

Kasu batzuetan zehaztu dut zein den Audioko lehen erregistroa. Ez bada hemengoa, ikertu dugu nondik heldu zen eta nork ekarri zituen. Leku izena ere aztertut. Atxa abizenari buruz aritu bagara, Atxa baserrira jo dugu datuen bila.

Amaitzeko, abizenen zabalpena estatu osoan ere aztertut dugu.

Kultura

Maria Moliner saria eskuratu du Artziniegako liburutegiak, irakurzaletasuna sustatzeagatik

Kultur Etxe berrian kokatuta dago orain liburutegia. **Aiaraldea.eus**

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Artziniegako Udal Liburategiak Kultura Ministerioaren eta Espainiako Udalerrien eta Probintzien aitortza jaso du berriki. Hain zuzen, Maria Moliner Saria eman diote, udal-esparruan irakurzaletasuna sustatzeko proiektu berritzaileak nabarmentzen dituen.

XXV. Maria Moliner Kanpainaren barruan eskuratu dute saria, Artziniegako liburuzainak sortutako *Desde los ODS hasta mayoésia* proiektuagatik. Izan ere, lehiaketaren helburua da proiektu bakarrean hainbat esparru elkarlotzen dituzten lanak goraiatzea, hala nola irakurzetasuna sustatzea, liburutegien lana eta efizientzia, komunita-

“Desde los ODS hasta mayoesía” proiektua saritu dute

tean integratuta egotea eta teknologia berriak erabiltzea.

Artziniegako Udalak, bere aldetik, liburutegiko langilearen lana balioan jarri nahi izan du eta sare sozialen bidez zoriondu du: "Zorionak gure liburuzain Usuari. Udal-zerbitzu onak ditugu, eta horiek hobetzen jarraitzea da gure asmoa".

Liburutegia estreinatu berri

Herriko liburutegi berriko parretak apaintzera dator jasotako diploma, urrian irekitako Kultur Etxe berritura lekualdatu baitzuten espazioa eguberri egunetan. Kultur Etxean hainbat ekin-tza egin dituzte hilabete haue-tan, eta liburutegia ez ezik, areto nagusia eta udal-ikastaroak ga-ratzeko ikasgelak ere jarri dituz-te martxan.

Agurtzane Intxaurreagak zuzendutako "7 urte" antzezana estreinatu dute

Obrako antzezleak oholtza gainean. **Vidania Films** konpainia

Testua
Majder Ramirez Martin

Urtarrilaren 23an Basauriko Social Antozkian estreinatu zuten Agurtzane Intxaurrega zuzendariaren azken antzezlan : *7urte*. Izen bereko film eta antzezlanaren euskarazko egokitza pen dakartza orozkoarrak, izen handiko aktoreen interpretazioarekin.

Thriller generoko antzezlanak da 7 urte, eta gau bakar batean gertatzen da Madrilgo bulego batean. Enpresa bateko lau bazkideren istorioa kontatzen du: zor publikoari iruzur egiteagatik ho-

rietako batek zazpi urteko espe-
txe-zigorra onartzea erabaki-
tzeko bitartekari baten laguntza
beharko dute, eta erabaki horrek
pertsone bakoitzaren alderik oke-
rrena aterako du. Zergatik? Zen-
bat balio du 7 urte kartzelan pa-
satzeak? Nork hartuko du errua?

Honako aktore hauek hartuko dute ohol-tza, Intxaurragaren lan berrian: Kandido Uranga (*Heroiak, Maspalomas*), Jon Olivar-es (Patria, Altsasu), Iñigo Gaste-si (*Gelditasuna ekaitzean, La infil-trada*), Dorleta Urretabizkaia (*Hil Kanpaiak*) eta Aitor Beltran (*Geldi-tasuna ekaitzean*).

Arrankudiaga-Zolloko koadroei buruzko erakusketa egin dute

Testua
Aitor Aspuru Saez

Arrankudiaga-Zolloko XX. mendeko koadroei buruzko erakusketaren antolatzaileek oso positiboki baloratu dute herrian izandako erantzuna. Txomin Egiluzek aipatu du hiru egunetan jende asko bertaratu zela Oxinburura eta harridura adierazi zutela he-

rritarrek. Antolatzaileen datuen arabera 180 lagun inguruk bisitatu zuten erakusketa. Izan ere, asko gai izan ziren pasa den mende hasieran koadroetan agertzen ziren tokiak identifikatzeko. Zitzu eta Txomin Egiluzek azaldu zituzten hitzaldian margolariei buruzko hainbat datu eta koadro askoren testuingurua eta jabegoa argitu zituzten.

#bertsolaritza, patxadaz eta mimoz

HARPIDETZA
papera urtean 35€
digitala urtean 20€

BERTSOLARI
ALDIZKARIA
bertsolari.eus

Kirola

MENDIKO TRAILA

Amurrio Trail Lasterketa eta San Prudentzio Mendi Martxa Familiarra udaberrian helduko dira

Testua
Txabi Alvarado Bañares

Amurriok mendiko kirolarekin lotutako bi hitzordu garrantzitsu hartuko ditu udaberrian. XIII. Amurrio Trail Lasterketaren txanda izango da lehenbizi, martxoaren 15ean. Apirilaren 19an, ostera, III. San Prudentzio Mendi Martxa Familiarra helduko da, maila eta adin guztietako parte-hartzaileei zuzendutako ekimena. Bi probetarako izen-ematea irekita dago jada. XIII. Amurrio Trail Lasterketa, ohi bezala, plazatik abiatuko da eta bi distantzia izango ditu. Proba luzeak 32,5 kilometro eta 1.596 metroko desnibel positiboa izango ditu, eta goizeko bederatzietan hasiko da. Distantzia laburrekoak, berriz, 13,5 kilometro eta 594 metroko desnibel positiboa izango ditu, eta ordu erdi geroago abiatuko da. Izen-emateen prezioa distantziaren eta federatuta egotearen arabera aldatuko da: Ibilbide luzea egiten duten mendi federa-

tuentzat 17 eurokoa izango da inskripzioa eta 20 eurokoa federatuta ez daudenentzat. Ibilbide laburrari dagokionez, 14 eta 17 eurokoak izango dira izen emateak, hurrenez hurren. Parte-hartzaile guztiek jasoko dute tokiko produktuz hornitutako lasterkariaren poltsa.

San Prudentzio Martxa
Hilabete geroago, apirilaren 19an, San Prudentzio Mendi Martxa Familiarraren III. edizioa hartuko du herriak. Goizeko hamarretan abiatuko da San Roke baselizatik. Kasu honetan, izaera parte-hartzailea izango du ekimenak, lehiarik gabekoa, alegia. Martxak bi ibilbide izango ditu, bata 15 kilometrokoa eta bestea 10 kilometrokoa, parte-hartzaile bakoitzak bere mailaren edo gogoaren arabera aukeratu ahal izan dezan. Izen-ematearen kostua 3 eurokoa izango da, eta familian mendiaz gozatzeko eta ingurunea ezagutzeko aukera eskainiko du jarduerak honek.

MOTO-KROSA

Eneko Martinezek hirugarren postua eskuratu du Munduko SuperEnduro Txapelketan

Testua
Aitor Aspuru Saez

Uste baino asteburu hobe izan zuen Eneko Martinezek urtarrilaren 17an BECen lehiatutako Munduko SuperEnduro Txapelketako proban. Izan ere, hirugarren postuan sailkatu zen Youth 125 kategorian eta podiuma zapaldu zuen. Bidea ez zen erraza izan, Connor Watson eta Wojtek Walczak gidarien arteko lehiari sartu baitzen. Horrela, jokaturako lehenengo lasterketan hirugarren amaitu zuen eta bigarren, aldiz, bigarren postua eskuratu zuen, modu estuan Wojtek Walczak gaindituta. Martinez oso pozik dago, ez baitzuen espero emaitza hain positiboa. Izan ere, aurreko bi lasterketan ez zen fin ibili. Hori bai, az-

ken podiumarekin Murgako kirolariak motibazioa berreskuratu du eta iragarri du bere helburua izango dela hirugarren izatea Munduko Txapelketako sailkapen orokorrean. Aiararrak azpimarratu du esperientzia paregabea dela horrelako lasterketa ikusgarrietan ondo aritzea. Martinezen poztasuna bikoitza izan zen, etxean ospatu ahal izan baitzuen podiuma. Izan ere, Motoclub Aialak antolatu zuen BECeko proba. Gauzak horrela, murgatarrak aipatu dio Aiaraldea Komunikabideari bere asmoa dela gogor prestatzen jarraitzea, bai fisikoki (asteen hiru aldiz entrenatuta) zein psikologikoki, ahalik eta ardurasuen jokatzen eta estrategia ona hautatzen lasterketetan.

ARETO HOCKEYA

Areto hockeyko Espainiako Txapelketako sektore fasea jokatu da Laudion

Tokiko taldeak ez zuen sailkatzerik izan, zelaian ondo aritu arren. Aiaraldea.eus

Testua
Maider Ramirez Martin

Areto hockeyaren epizentro bilakatu da Laudio Granja kiroldegia urtarrilaren 24 eta 25ean. Izan ere, modalitate horretako gizonezkoen ohorezko mailako Espainiako txapelketako sektore fasea jokatu dute bertan estatuko bost taldek: Ganbegi HT, Linia 22 HC (Terrassa), CSA Ourense, CH Benalmadena eta Codema HC (Gijon). Partidu zailak izango zirela aitortu zioten Urko Ruiz eta Gentza Diaz jokalariek Aiaraldea Komunikabideari lehenengo norgehiagokaren aurretik, eta zoritxarrez ez dute desiatutako emaitza lortzerik izan. Hala ere, "emaitza ona izan ez den

Ganbegi taldeak bina partida jokatu ditu larunbat eta igandean estatuko talde ezberdinen aurka

arren, errendimendu bikaina izan dute", Hector Borge Ganbegiko arduradunaren arabera. Larunbateko lehenengo partidari Benalmadenaren kontra lehiatu zen Ganbegi eta nahiz eta "oso ondo jokatu" 1-3ko emaitzarekin amaitu zuten. Bigarren, ordea, 6-6ko berdinketa lortu zuten, eta puntu garrantzitsu bat lortu zuten horrela. Igandean Linia 22 kataluniarren aurka jokatu zuten herrikoek eta beste berdinketa bat erdietsi zuten, 4-4ko markagailuarekin oraingoan. Azkenengo norgehiagoka CSA Ourense- ren aurka galdu zuten, 6-5eko emaitzarekin. Gauzak horrela, bi puntu baino ezin izan zituzten lortu Laudioarrek, eta hurrengo faserako sailkatzerik ez.

ZIKLO-KROSA

Espainiako Ziklokross txapeldunak dira Mirari Gotxi eta Iñaki Carro

Testua
Aitor Aspuru Saez

Zeresana eman zuten Aiaraldeko txirrindulariek urtarrilaren 11n Espainiako Tarancon udalerrian jokaturako Espainiako Ziklokross Txapelketan. Lehen postua erdietsi zuten Mirari Gotxi eta Iñaki Carro Junior eta Master 40 kategorietan, hurrenez hurren. Espainiako Txirrindularitza Federaziotik aipatu zuten Gotxirena izan zela txapelketako lasterketa "polit eta lehiatuenetako" bat,

kirolari amurriarrak lasterketari "buelta ikusgarria" eman ziola nabarmenduta. Izan ere, Gotxik erorketa pairatu zuen beste bi parte-hartzaileekin batera, baina horren ostean aukera izan zuen bere erritmoa "apurka apurka ezartzeko", helmuga bera bakarrik iristea lortuz, "nabarmen emozionatuta". Carrok, bere aldetik, Isaac Suarez munduko txapelduna izan zuen aurkari zuzen. Azken honek bierorketa pairatu zituen izotzaren ondorioz, eta horrek abagunea eman zion aiaraldearri 25 segundu in-

guruko tartealortzeko. Hain zuzen, muturreko tenperaturek markaturako norgehiagoka izan zen Taranconekoa, eta txirrindulariek izotzari zein 0 graduko giroari egin behar izan zioten aurre, norgehiagokaketa aiaraldearren garaipenak are epikoagoak bilakaturik. Azken garaipen honekin, euren ibilbide oparotako palmaresa aberasten jarraitzen dute bi txirrindulariek. Biek lortu zuten euren kategorietako Euskadiko ziklokros txapeldun bilakatzea 2025 amaieran, abenduaren 28an Seguran.

Babestutako edukia

OTSAILA

FAKTORIAN

5, eguena
18:00-20:30 • Faktorian
OSASUNA ETA ELIKADURA
IKUSPEGI FEMINISTATIK/
**GIZA PAPILOMA
ETA ELIKADURA**
ANDREA
VELASCOREKIN
DOAKOA
#BORBORELKARTEA
#FEMINISMOFAKTORIA

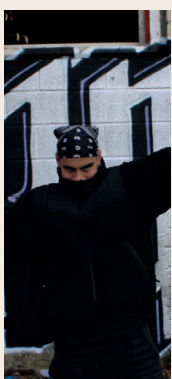
8, domeka
19:00 • Faktorian
IKUSKIZUNA/
**HARRIMENA
LANTZEKO
ARIKETAK**
ANTZERKIA
BAZKIDEEK 13€
EZ-BAZKIDEEK 15€
#KULTURFAKTORIA
#SORMENFAKTORIA

21, zapatua
11:00-13:30 • Faktorian
HELDUENTZAKO ATELIERRAK/
**ABARASKA
KANDELAK ETA
EZPAINETAKO
NATURALAK**
ALI ORUEREKIN
BAZKIDEEK 10€
EZ-BAZKIDEEK 13€
#ATELIERRENAFAKTORIA

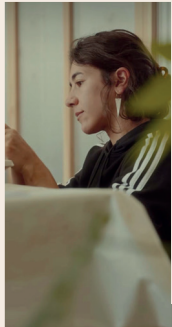
6, barikua
10:00-13:00 • Faktorian
TOPAKETA/
**OINHERRIREN
URTEKO
MINTEGIA**
DOAKOA
INFORMAZIO+:
WWW.OINHERRIEUS/EVENTS/
OINHERRIREN-URTEKO-MINTEGIA/
#KOMUNITATEFAKTORIA

12, eguena
18:00 • Faktorian
SAIO IREKIA/
**K.T.A.
(KILL THE ANGER)**
SORMEN
EGONALDIAN
EGINDAKO
MURALAREN
PARTEKATZEA
DOAKOA
#KULTURFAKTORIA
#SORMENFAKTORIA

22, domeka
11:00 • Faktorian
FAMILIEN KABIA/
**0-3 URTEKO
HAURRENTZAKO
JOLAS LIBRERAKO
ESPASIOA**
BAZKIDEEK 5€
EZ-BAZKIDEEK 7€
#HEZKUNTZAFAKTORIA
#KOKORIKO

7, zapatua
11:00-13:30 • Faktorian
HELDUEN ATELIERRAK/
**KERAMIKA
ATELIERRA**
AITZIBER
DUARTEREKIN
IZEN-EMATEA ITXITA
URTARRILAREN 10EKO
SAIOAREN JARRAIPENA
#ATELIERRENAFAKTORIA
#SORMENFAKTORIA

12, eguena
19:30 • Faktorian
ENTSEGU IREKIA/
**BAKA(I)RRIZKETA
PROBALEKUA**
DOAKOA
#KOMUNITATEFAKTORIA

27, barikua
17:00-19:00 • Faktorian
KOKORIKO/
**LUDOTEKA
GIDATUA**
EUSKAL
INAUTERIAK
DOAKOA
#HEZKUNTZAFAKTORIA
#FAMILIENFAKTORIA

19, eguena
18:00-20:30 • Faktorian
OSASUNA ETA ELIKADURA
IKUSPEGI FEMINISTATIK/
**HILEROKOA ETA
ELIKADURA**
ANDREA
VELASCOREKIN
DOAKOA
#BORBORELKARTEA
#FEMINISMOFAKTORIA

INAUTERIAK
DIRELA ETA,
OTSAILAREN 14AN,
LARUNBATA
FAKTORIA ITXITA
EGONGO DA

WWW.FAKTORIA.EUS

INFORMAZIO
GEHIAGORAKO:
HARPIDETU GURE
WHATSAPP KANALERA!

Herriko plaza

Elena
Zorionak amatzu Elena!

Ainhoa
Zoriona Ainhoa! San Blasetan
body de potra ta perreo lurreraino
<3

Aita Josean
eta Untzizuren partez

Oh no

BIDALI ZURE ZORION AGURRA!

Idatzi zure mezua eta bidali argazkia agurrak@aialardea.eus helbidera eta Aialardea.eus atarian plazaratuko dugu. Otsailaren 11n argitaratuko da hamabostekariaren hurrengo zenbakia.

Denborapasak

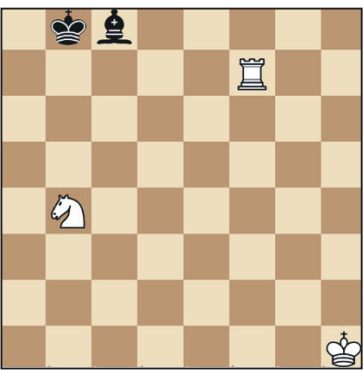
SUDOKU OSO ZAILA

		4	9	6				
		9		8		6		3
2				3	5		9	
		2		4				
7							8	2
	3		5					
					7		5	
4			6	5				
			4			8	2	

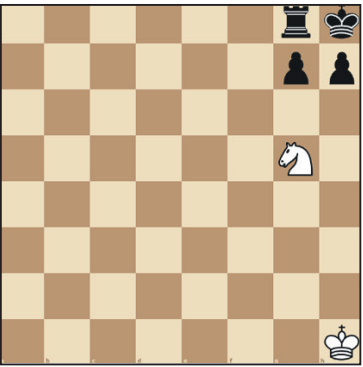
SUDOKU ERRAZA

	3		4	2				1
	4		1		3			
7		2					8	
	5		8			7	2	
4		7	5	9				
						4	6	
	7	5				2		3
3				5		8		6
6	8	4	2				5	

ARABE MATEA

COZ MATEA

DENBORAPASEN SOLUZIOAK

Sudoku eta xake partiden soluzioak webgunean ikusgai: www.aialardea.eus/denborapasak

Zuriek jokatzeko dute eta mate egiten dute.
Amurrioko Xake Taldea

Zozketa

“Gure jatorrien atzetik” liburua zozkatuko du komunikabideak

Parte hartu!

Igor Castillok Laudioko 100 abizenei buruz egindako ikerketa jasotzen duen “Gure jatorrien atzetik” liburua zozkatuko du komunikabideak
Zozketaren data: Otsailak 6, 12:00etan

Herriko plaza

Boluntarioen Txokoa Dozenaka inurriren lan ikusezin eta isilari esker egiten du aurrera Komunikabideak. Badira hamaboskariak euren auzoan banatzen dituztenak. Badira argazkiak bidali eta albisteen berri ematen dutenak. Guztiak dira ezinbestekoak. Haiei guztiei esker ona eta ahotza ematea besterik ez dugu.

AITOR BURGOA
SOSLAIA

AITOR BURGOA, ONDARRUTIK LAUDIORA HEDATUTAKO KONPROMISO NEKAEZINA

Aitor Burgoa Martinez zendu zen iragan abenduaren 16an. Aiaraldea Komunikabideko kideentzat albiste samina. Hutsune sentsazioa eta mina bere senide eta lagunekin partekatu nahi ditu hedabideak. Aitorrek urte luzez egin zituen argazkiak guretzat, eta hemen lagin txiki bat ikus daiteke. Boluntario gisa berak

aurkeztu zuen bere burua eta gustura hartu zituen egindako proposamen guztiak, Laudion zein eskualdean, hamaika ekitaldiren argazkiak eginda. Komunikabidearekin tratu hurbila, gozoa eta desinteresatua izan zuen eta bere alde esan behar dugu noizbait errieta egin bazigun, gure errua izan zela.

Ondarrutarra

Aitor Burgoa Martinez Ondarrun jaio zen duela 64 urte. Frankismoaren azken urteak eta Trantsizioa borroka biziaren lehen lerroan bizi izan zituen, bere lagunak gogoratu duten moduan. Pertsona isila, konprometitua, langilea eta diskretua zela azpimarratu dute barrikadako bere kideek.

Profesionalki, itsasoan egin zuen lan, baita Cikautxo enpresan ere, harik eta arazo fisikoen ondorioz, desgaitasuna eman zioten arte.

Laudiora

Bizkaiko Kostalde basatitik Arabako lurraldera igaro zen maitasunak gidatuta. Koro Bilboko jaietan ezagutu eta gero etorri zen bizitzera Laudiora, non semea izan zuten, Beñat.

Bere osasunak hainbat muga ezarri bazizkion ere, Aitor mendiaren maitale sutsua zen eta Athleticzale borrokatua izanda (Iñigo Martinez bere senidea da) CD Laudiko jarraitzaile bilakatu zen semeari esker.

Argazkigintza ere bazen bere pasioetako bat eta trebakuntza sakona jaso zuen herrian zein Gasteizen. Jakintza tekniko hori guztia Aiaraldea Komunikabideari eskaini zion muxutruk.

Herriko politikan ere inplikatu zen eta aurreko legealdiko EH Bilduko zinegotzia izan zen. Ez zen batere zaila langile mugimenduaren mobilizazioetan hura topatzea, eta BM-ko langileek greba mugagabearen bitartez akordioa sinatu zutenean, han egon zen Aitor, txanpan botila bat eskaintzeko eta ospatzeko.

Jatorra, zintzoa, konprometitua

Ezagututako jende orok azpimarratu du lagun jatorra, zintzoa, sentibera, langilea, konprometitua, eskuzabala eta atseгина zela eta batzuek Aiaraldea Komunikabideari erantsi diotenez: "Norbait falta denean hori esaten da beti, baina kasu honetan egia da".

Aiaraldea Komunikabideake ezaugarri horiek guztiak berretsi nahi ditu, baita bere izaera mugitua eta aktiboa ere, ez baitzen lekuetatik eta bizitzatik igerotzearekin konformatzen, ekarpenak egiteko prestutasuna zuen. Izaera horri esker proiektu hau erakitzen lagundu zuen urte luzez. Nekez eskertu ahalko zaio emandako denbora eta mimo guztia.

Aiaraldea Komunikabideak, halaber, aitortu behar du testu hau omenaldi xumeegia dela. Izan ere, azken hilabeteetan zenbait alditan saiatu da bera elkarrizketatzen boluntario moduan egindakoa islatzeko, baina osasun egoera dela medio, hedabidea ez da gai izan une aproposa topatzeko.

Mila esker guztiagatik Aitor, adiorik ez.

Argitaratzailea: Aiaraldea Kooperatiba Elkartea **Tirada:** 10.000 ale.
Maiztasuna: Hamabostekaria **Lege gordailua:** BI-1230-2013
Posta elektronikoa: egunkaria@aiaraldea.eus | agenda@aiaraldea.eus | erredakzioa@aiaraldea.eus
Publizitatea: publizitatea@aiaraldea.eus | 688 62 53 94
Helbidea: Errotari kalea 4-8 pabilioia, Audio. Araba. 01400
Telefonoak: 94 656 85 54 | 688 84 81 52
Webgunea: www.aiaraldea.eus

ERREDAKZIO OHARRA: Aiaraldea Aldizkariak ez du beregain hartzen iritzi artikuluetan, zein egindako elkarrizketetan adierazitakoaren erantzukizuna.

ESKER BEREZIAK BANATZAILE BOLUNTARIOEI: Sofia Cisneros, Aitziber Alava, Josu Zabala, Genma Corbella, Endika Arribas, Christian Alemany, Gartzten Garaio, Aitor Fernandez, Jon Catalan, Iñaki Larrakoetxea, Amets Meaza, Lander Ria, Xabi Ugalde, Alberto Gutierrez, Eunete Molinuevo, Ekhiñe Etxepeteleku

EGUNKARI HAU LAGUNTZEN DUTE:

Irakurketa gunea

KATTA

Idazlea: Miren Agur Meabe Plaza

Ilustratzailea: Lotura films

Argitaletxea: Elkar

Letra larriz dagoen ipuin bilduma bat da. Irakurtzen hasten diren haurrentzako oso aproposa. Historio ezberdinak eta pertsonai ezberdinak dituen, erraza da gai bat edo beste batek atrapatzea. Baita pertsonaia ezberdinekin identifikatzea ere.

QUEEN KONG

Idazlea: Helen Vignal

Itzultzailea: Miren Agur Meabe

Argitaletxea: Elkar

Adina: 12 urtetik gora

Sexualitatea aske bizi nahi duen neska gazte baten istorioa kontatzen du eleberriak. Jazarpenak, telefonoa... gaur egun bogan dauden kontuak ekartzen ditu, kapaza izango da guzti horri buelta ematen?

JOLASGUNEAK

Erritualak

ZER DIRA? Erritualak zikloz aldatzeko betidanik erabili izan diren ohitura eta ekintzak dira. Sinplegaoak edo konplexuagoak, aldaketak onartu eta prozesatzeko modua da. Errituala estandarizatua izan daiteke, hau da komunitate osoa antzeko egiten duena edo norberak asmatutakoa edo birmoldatutakoa. Bata edo bestea aukeratuta ere, errituala zergatik egiten den jakitea garrantzitsua da, horrela benetako eragina izango du ziklo aldaketa horrek gudan,.

AZALPENA: Erritualez hitz egiterakoan multzo ezberdinak egin ditzakegu. Badaude eguneroko erritualak, ohera joateko erritualak, jatorduetarako erritualak, ohetike snatzekoak... Kasu hauetan egunero bizi ditugun aldaketa txikiak eramangarriagoak egiten laguntzen gaituzte. Gaueko errituala adibidez, helduentzako eta baita haurrentzako oso garrantzitsua da eta hau egiten diren pautetan eta moduetan errepikakorra izatea ezinbestekoa da gure gorputzari lotara joan behar dela adierazteko.

Badaude Amalurraren zikloekin lotura duten erritualak, gaur egun ere heldu zaizkigunak modu desbirtuatuagoan. Gu izaki naturalak izanda, Amalurraren aldaketek ere eragiten gaituzte eta gure arbasoek argi zuten aldaketa hauetara egokitzeke erritualek presentzia izan behar zutela gure bizitzetan. Horrela ditugu, urtarrila eta otsailean lurra esnatzeke erritualak (makilarekin, txintzarriekin, oilarrekin...), baditugu uzta garaia datorrela iragartzeko erritualak. Uda datorrenean sua pizten dugu, urrian uzta bukatzean ere beldurraren inguruko erritualak ditugu eta abenduan neguaren etorrerarako prestatzen ditugu kaleak eta etxeak ere. Amalurrarekiko erritual hauek, gaur egun komertzialagoak eta erlijiosoak bihurtu diren arren, askoz ere lehenagokoak dira eta naturaren zikloekin bat egiten dute. Beraz erritual hauek naturarekin konexioan bizitzera gonbidatzen zaituztet.

Azkenik kokatu ditzakegu, norbait edo zerbait galtzearekiko erritualak, erritual sinple bat izan daiteke hortzak erortzerakoan eta konplexuagoak inguruko norbait hiltzen denean.

Egin, bizi eta sortu ditzagun erritualak, gure erroekin eta naturarekin ber konektatzeko eta osasuntsuago bizitzeko.

KO
KO-
RI
KO

KOKORIKO

HEZKUNTZA FAKTORIA

Eskola: Zein, nirea?

Beste urte batez heldu da eskoletako matrikulazio garaia, leku ezberdinetan ikusten gaude haurra zein eskola eredutara sartu behar den esaten duten karte-lak.

Haurren hazkuntzaz arduratuta gauden gurasoek badakigu, haurrek ordu pilo bat pasatzen dutela eskolan, eskola dela beraien aterpea, bizitzako etapa luzeetan eta beraien oinarriak finkatzen diren garaian. Etaez soilik aterpe klimatologiko bat, non utzi ditzakegun helduak lanera goazenean, aterpe emozionala da ere, haurren emozioak balidatu eta jasotzeko leku bat da. Baita aterpe intelektuala ere, jakintza jasotzeko gune bat da.

Ez da erraza haurrak 5-6-7 ordu leku batean ustea, eta prozesu hau ziurtasunez egin behar da. Gurasoek argi izan behar dugu gure haurrak usten ditugun lekua segurua dela, segurtasunaren lerro guztiei erreparatuta. Aurretik aipatu bezala gune segurua izan behar du emozioak kontuan hartuz, haurra proiektu horren erdigunea hartu behar du eta beraien beharrek garrantzia hartu behar dute. Maitasunean oinarritutako gune bat izan behar du, haurra begiratu dela sentiarazten duena, den bezalakoa onartua epaiketarik gabe. Akaso lerro hauek baten bati ezdeusak irudituko zaizkio, pentsatuta zentro guztietan hau bermatua dagoela, baina ez da horrela, batzuetan hezitzailea ez dagoelako prest horretarako, beste batzuetan eskolaren muga fisikoek ez dute ahalbidetzen haurren beharra guztiz asetua egotea, eta beste batzuetan pedagogia ereduak ez du guztiz bat egiten haurren erritmoekin.

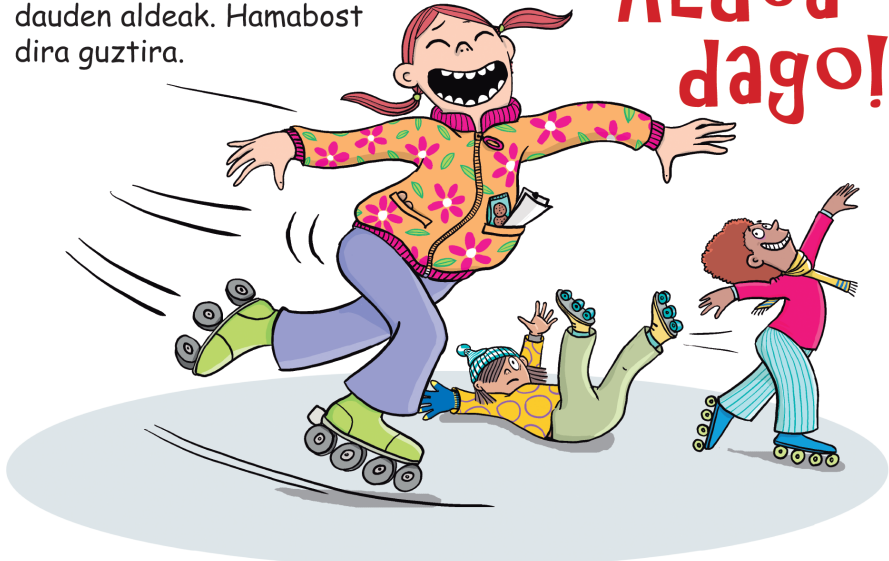
Beste alderdi bat jakintzarena da. Gauza neutro eta objektiboa dela uste dezakegu, baina edukiak aukeratzeko eta emateko modua guztiz subjektiboa da. Zer aipatu eta zelan aitatu, zer ez esan, baita helburu akademikoek zer nolako garrantzia duten, noiz eskaintzen den eduki bakoitza, zein modutan ikasten den... Adarrak milaka ditu. Paragrafo honetan erpin oso garrantzitsuan jarriko dut fokoa, euskara eta gure lurraldea den Euskal Herria (bere eremua eta kultura). Euskal Herri euskaldun bat amesten dugunez, eskoletan eskaintzen diren edukiak eta hauek emateko modua ere euskararen zabalkundearen kokatuta egon behar dira, eta hau ez da soilik lortzen klaseak euskaraz ematen. Haratago joan behar den kontua da. Edukiek, Euskal Herriarekiko eta euskararekiko kontzientzia pizteko balio behar dute, modu subjektibo eta helburu zein ekintza konkretuekin. Jarrera aktibo eta jarraitua behar du euskarak, "1+1=2" direla irakasterakoan ere. Ikasgai guztiek eta eskolako ordu eta tarte guztiek euskara lantzeko ekintzez beteta egon behar du.

Beraz eskola aukeratzeko ari diren guraso guzti hauei, bi gauza hauen inguruan galdetzea, informatzea eta hausnartzea eskatuko nieke. Haurra erdigunea jartzen duen eredu bat eta Euskara zein Euskal Herria ardatz izango dituen eredu bat aukeratzeko nuke zalantzarik gabe nire haurren hazkuntzarako.

Aurki itzazu bi irudi hauen artean dauden aldeak. Hamabost dira guztira.

ALdea dago!

SUDOKUA

N		E		U	
	O		E		N
	E			N	O
U		O		E	
		N	G		
O			N		E

Bete itzazu sudoku honen hutsuneak NEGUKO hitza osatzen duten hizkiak erabiliz (N, E, G, U, K eta O). Kontuan hartu hizki bakoitzak behin agertu behar duela lerro, zutabe eta area bakoitzeko.

Sortu

NEGUKO urtaro hotzeneko super-heroiaren izena balitz, zer itxura izango luke zure ustez? Eta zer nolako balentriak egingo lituzke? Marraztu ezazu. Edo, nahiago baduzu, ipuin bat asmatu eta idatzi.

Zortzi puskatxo hauen artetik hiru irudi nagusitik hartuta daude eta beste bostak engainagarriak dira (hau da, oso antzekoak diren arren, ez datoz bat irudiarekin). Bereiz itzazu.

Irudi engainagarriak

Soluzioak

Kontra Aiaraldetik mundura

XABI PALACIOS PEREIRO

JAIOTERRIA
LAUDIO (2004)

BIDAIAREN XEDEA
UNIBERTSITATE TRUKEA EGITEN
ARI DA SHANGHAIKO TONGJI
UNIBERTSITATEAN.

TXINA

DESKRIBAPENA

Ofizialki Txinako Herri Errepublika, munduko potentzia ekonomikorik nagusienetakoa da, eta munduko jendetsuenen artean bigarrena. Biztanleriaren % 91 han etniakoak dira. Pekin du hiriburua, baina Shanghai da hiririk populatuena. Herrialdeko hiriburu ekonomikoa ere bada Shanghai, eta herrialdeko gobernu zentralak zuzenean administratzen dituen lau udalerrietako bat da, Pekin, Tianjin eta Chongqing hiriekin batera.

AZALERA

7.741.220 kilometro koadro.

BIZTANLEAK

22,9 milioi biztanle.

HIZKUNTZAK

Mandarin txinera da ofiziala estatu osoan, baina badira beste hainbat mintzaira txinatar; wu edo shanghaiera, Hong Kongen eta Macaon ofiziala dan yue eta kantonera esaterako.

“TXINAN ETORKIZUNEAN BIZI DIRA; ERAIKIN GUZTIAK ERRALDOIAK, DIRA BAITA LEKU URRUNETAN ERE”

Txinan zaude une honetan ikasketak egiten. Nola amaitu duzu bertan? Zer zaude egiten zehazki?

Alemanian industria ingeniari-ritza ikasten ari nintzen orain arte, eta nire karreraren trukerako aukera mota asko eskaintzen ziren. Haietako bat, nik aukeratu nuena, gradu bikoitza zen Shanghain, Tongjiko unibertsitatean. Txinan urtebetez gertzen banintzen ikasten, bigarren karrera baten titulazioa lor nezakeen, nik nuena baino gehiago. Oso ideia ona iruditu zitzaidan, eta aurkeztea erabaki nuen. Ikasketa horiek egiteko baldintzak betetzen nituen jakin nahi nuen, eta onartu egin ninduten.

Txinako egunerokoa bizitzeko aukera izan duzu. Imajinatzeko zenuen bezalakoa da? Zerk harritu zaitu gehien?

Erabat desberdina da dena hemen. Jendea oso errespetuzkoa da, eta zure diru-zorroa kale er-

dian utz dezakezu, inork hartuko ez duelako. Hori bai, kale guztietan ia hamar kamera daudelako ere bada. Ingelesa dakiten txinatar ikasleek beti hitz egin nahi dute, haien ingelesa praktikatzeko. Eta harrigarriena da oso zorrortzak direla gauza guztiekin errepideko araukin izan ezik. Ez dut ulertzen nolatan ez duten auto-istripurik, baina bakoitza nahi duen lekutik joaten da: motorrak espaloitik doaz mugikorrari begira; taxilariak berrogei pantaila dituzte alboetan, eta taxi batzuek gidaririk gabe funtzionatzen dute.

Oso ezberdina da bertako bizimodua hemengoarekin alderatuta? Zeintzuk dira sumatu dituzun ezberdintasun nabarmenenak? Eta antzekotasunik badago?

Bai, hemen, adibidez, 11:30ean jaten da eta 17:00etan afaltzen da. Dena zotzekin jaten da, eta hori hasieran pixkat zaila egin zitza-

dan. Diskoteka, rooftop eta horrelako leku gehienetan doan sartzen uzten zaituzte europarra izateagatik, eta Shanghaiko erdialdean gauza asko daude egiteko.

Txinako beste leku batzuetan ere izan naiz, natura-inguruneetan esaterako; baina airtortu behar dut ez zaidala asko gustatzen nola dauden montatuta leku horietako asko, Txinako mendi eta baso polit askotara joan naiz, baina dena oso masifikatuta dago: erremolkeak, tele kabinak eta igogailuak daude tontorretara igotzeko, sarrera ordaintzen baduzu. Leku hauek ederrak dira, baina niretzat erremolke hauekin guztiekin grazia asko galtzen dute inguruek, bereziki jendez betetzen direlako.

Eta ikasteko moduan, ikasle moduan, nabaritu duzu ezberdintasunik?

Egun gehienetan 8:00etatik 20:00etara izaten ditut klaseak,

eta horregatik unibertsitatean pasatzen dut denbora gehien aste barruan. Txinatarrek asko ikasten dute eta unibertsitateko liburutegia Bilboko Iberdrola eraikina bezalakoa da. Erraldoia da, eta beti egoten da ikasten ari den jendez lepo goizaldeko hirurak arte. Batzuek hor egiten dute lo, lehen hiru solairuak ez dituztelako inoiz ixten.

Garapen teknologikoa, kontrol soziala, landa eremuaren eta hiriaren arteko ezberdintasunak... gauza asko aipatzen dira mendebaldean Txinari buruz. Zer nabarmenduko zenuke zuk?

Txinan etorkizunean bizi dira, eraikin guztiak erraldoiak dira baina leku urrunetan ere. Argi asko dago nonahi, robotak daude lan askotan sartuta, denden % 90ek ez dute eskudirua onartzen eta dena mugikorrarekin ordaintzen da. Mugikorrak gabe ezin duzu Txinan biziraun. Gai-

nera, mugikorrean debekatuta dute Instagrama, YouTube, Google... Txinan Alipay eta WeChat aplikazioak baino ez dituzte erabiltzen, eta horien barruan dena egin dezakezu.

Eta hizkuntza aldetik, nola moldatzen zara?

Ingelesa eta alemaniera ikasteko aprobetxatzen ari naiz egonaldi. Nire eskola ordu guztiak ingelesez dira, batizan ezik, alemanez dena. Eskola guztietan alemaniarrek eta txinatarrek daude, ni espainiar bakarra naiz. Unibertsitatetik kanpo, aldiz, nire mugikorreko itzultzailearekin joaten naiz toki guztietara txineraz ezer ere ez dakidalako.